

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Úřad vlády České republiky

V.

Souhrnná zpráva za rok 2018

o plnění

Akčního plánu prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2015 – 2018

Úřad vlády ČR

duben 2019

Seznam zkratek:

Akční plán – Akční plán prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2015 - 2018

APIC ČR – Asociace pracovníků intervenčních center České republiky

BKB – Bílý kruh bezpečí

ČR – Česká republika

Istanbulská úmluva – Úmluva Rady Evropy o prevenci a potírání násilí na ženách a domácího násilí

MK – Ministerstvo kultury

MMR – Ministerstvo pro místní rozvoj

MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí

MŠP – Ministerstvo spravedlnosti

MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

MV – Ministerstvo vnitra

MZd – Ministerstvo zdravotnictví

NNO – nestátní nezisková organizace

OSPOD – Orgány sociálně-právní ochrany dětí

proFem - proFem - centrum pro oběti domácího a sexuálního násilí

Rada – Rada vlády pro rovnost žen a mužů

Rosa – Rosa – centrum pro ženy

Strategie – Vládní strategie pro rovnost žen a mužů v České republice na léta 2014 – 2020

ÚV ČR – Úřad vlády České republiky

Výbor – Výbor pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách

1. Úvod

Akční plán prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2015 - 2018 (dále jako „Akční plán“) byl schválen usnesením vlády ČR ze dne 23. února 2015 č. 126. Akční plán navazuje na Národní akční plán prevence domácího násilí na léta 2011 – 2014, který byl schválen usnesením vlády ČR ze dne 13. dubna 2011 č. 262. Akční plán rozvíjí Vládní strategii pro rovnost žen a mužů v České republice (dále jako „Strategie“), schválenou usnesením vlády ČR ze dne 12. listopadu 2014 č. 931. Akční plán slouží k implementaci a dalšímu rozpracování specifických cílů uvedených v oblasti „Důstojnost a integrita žen a mužů“ Strategie. Součástí Souhrnné zprávy za rok 2016 o plnění Akčního plánu byla také Aktualizace Akčního plánu, která byla schválena usnesením vlády ČR ze dne 4. září 2017 č. 622¹. Aktualizace Akčního plánu obsahuje jak reformulaci některých stávajících úkolů, tak řadu úkolů nových s termínem plnění v roce 2018.

Souhrnná zpráva za rok 2018 o plnění Akčního plánu obsahuje zhodnocení vývoje v oblasti výskytu domácího a genderově podmíněného násilí² za využití dostupných statistických údajů a odborných studií, vyhodnocení naplňování jednotlivých úkolů Akčního plánu, jejichž termín plnění byl stanoven na rok 2018, vyhodnocení naplňování úkolů nesplněných v letech předchozích a celkové vyhodnocení plnění Akčního plánu za celou dobu jeho implementace.

Souhrnná zpráva za rok 2018 o plnění Akčního plánu byla vypracována sekretariátem Rady vlády pro rovnost žen a mužů ve spolupráci s Výborem pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách (dále jako „Výbor“) na základě podkladů poskytnutých jednotlivými rezorty. Následně byla Výborem projednána a schválena per rollam dne 11. ledna 2019. Radou vlády pro rovnost žen a mužů byla Souhrnná zpráva za rok 2018 o plnění Akčního plánu schválena dne 28. ledna 2019.

2. Vývoj v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí

2.1. Statistické informace o výskytu domácího a genderově podmíněného násilí

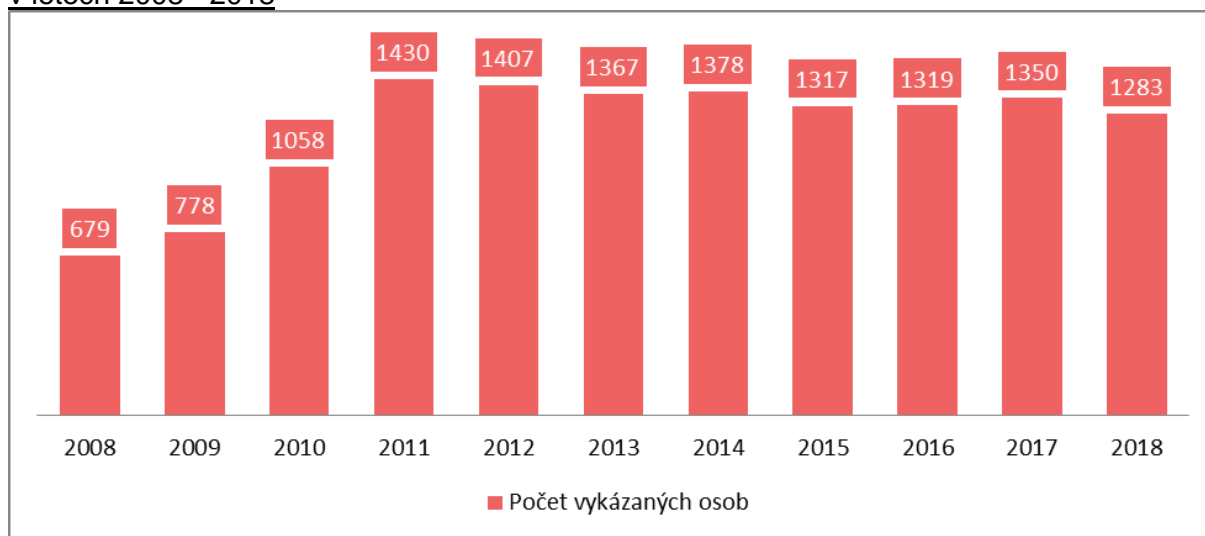
Stejně jako v předchozích letech i tato Souhrnná zpráva obsahuje podrobný přehled statistických údajů shromažďovaných v rámci statistických ročenek kriminality a intervenčních center. Přes omezenou vypovídací hodnotu však mohou statistické údaje Policie ČR a Asociace pracovníků intervenčních center ČR (dále jako „APIC ČR“) poskytnout zajímavé srovnání a informace o vývoji v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí. Vždy je však potřeba mít na zřeteli, že se jedná pouze o malou výše skutečného počtu případů.

---

¹ Aktualizace Akčního plánu je dostupná online z: <https://www.vlada.cz/assets/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/Aktuality/Aktualizace_Akcniho-planu_DN_2017.pdf>.

² V této souvislosti je třeba uvést, že domácí a genderově podmíněné násilí je jednou z příčin a důsledků genderové nerovnosti ve společnosti. Domácí a genderově podmíněné násilí nelze vnímat jako izolovaný problém, ale jako projev nerovnosti napříč celou společností. Při přijímání preventivních opatření je tedy třeba zaměřovat se jednak specificky na problematiku genderově podmíněného násilí a domácího násilí, ale rovněž na odstraňování genderové nerovnosti jako takové.

Graf č. 1: Počet vykázaných osob dle údajů Asociace pracovníků intervenčních center ČR v letech 2008 - 2018³

Podle evidence intervenčních center bylo v České republice v období v roce 2018 zaznamenáno 1283 případů vykázaní násilné osoby ze společného obydlí na základě rozhodnutí Policie ČR (dle zákona č. 135/2006 Sb.). Ve srovnání s rokem 2017 je to o 67 případů vykázaní méně. Z toho se ve 190 případech jednalo o vykázaní opakované. Nejvyšší počty vykázaní byly do poloviny roku 2018 zaznamenány v Ústeckém kraji (197 případů), hlavním městě Praha (186 případů) a Moravskoslezském kraji (127 případů).⁴

V rámci celkového počtu vykázaní označila Policie ČR 2149 osob za ohrožené, z toho 153 mužů, 1285 žen a 711 nezletilých dětí. Nejčastěji se jednalo o případy násilí ve vztahu soužití nezletilé dítě - rodič (546 případů) a druh družka (509 případů). Nejohroženější věkovou kategorií osob ohrožených představovala kategorie 27-40 let (537 případů). V případech vykázaní se jednalo o 726 domácností s nezletilými dětmi, v nichž vyrůstalo 1366 dětí.⁵

Osoby ohrožené podaly k příslušným okresním soudům celkem 747 návrhů na předběžná opatření (dle ust. § 405 a následujících zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních), z toho v 611 případech v návaznosti na vykázaní. V případech vykázaní je intervenční centrum povinno dle § 60a, zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách kontaktovat do 48 hodin od doručení úředního záznamu o vykázaní osobu ohroženou a nabídnout jí navazující sociální pomoc. Z celkového počtu vykázaní v roce 2018 osoby ohrožené v 1509 případech pomoc intervenčního centra přijaly, v 655 případech nabízenou pomoc intervenčních center nevyužily.⁶

V rámci nízkoprahových kontaktů vyhledalo ve sledovaném období pomoc intervenčních center v ČR celkem 7077 ohrožených osob, z toho 5984 žen a 578 mužů. V soužitích bylo násilnému jednání přítomno, příp. vystaveno 515 dětí. Nejčastěji v roce 2018 zažívaly osoby

³ Statistické výstupy jsou zpracovávány na základě dat intervenčních center v České republice (§ 60 a), zák. č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Statistická data poskytla Asociace pracovníků intervenčních center ČR, z.s. Blíže viz <http://www.domaci-nasili.cz/?page_id=255>.

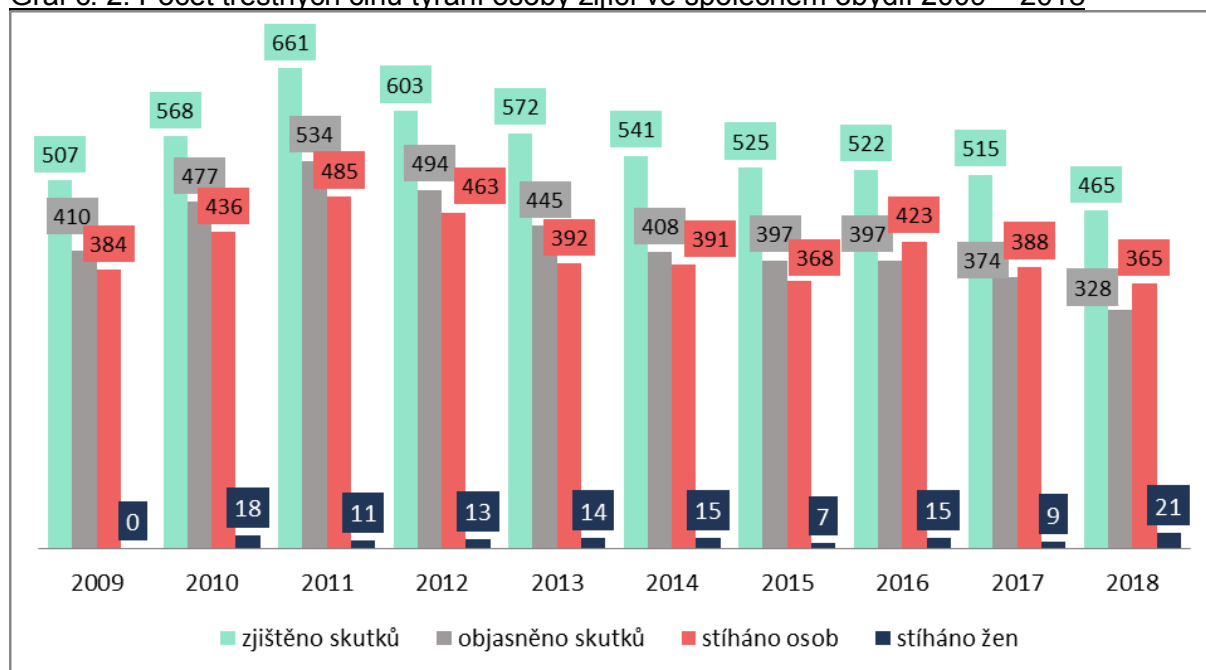
⁴ Ibid.

⁵ Ibid.

⁶ Ibid.

ohrožené násilí v manželském soužití (1766 případů), ve vztahu druh-družka (872 případů) a ve vztahu bývalý druh-družka (568 případů).⁷

Graf č. 2: Počet trestných činů týrání osoby žijící ve společném obydlí 2009 – 2018⁸

V roce 2018 bylo zjištěno celkem 465 případů tohoto trestného činu. Oproti předchozímu roku došlo k poklesu o 50 případů. Ze stíhaných osob za trestný čin týrání osoby žijící ve společném obydlí tvořily v roce 2018 ženy 5,8 %. Oproti předchozímu roku se jedná o nárůst 3,5 procentního bodu v podílu žen na tomto trestném činu.

Tabulka č. 1: Počet trestných činů nebezpečné pronásledování 2010 - 2018⁹

Nebezpečné pronásledování	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
zjištěno skutků	537	535	485	520	490	487	395	337	363
objasněno skutků	390	410	349	380	373	355	288	238	259
stíháno osob	314	380	321	328	318	282	309	268	272
- z toho ženy	35	27	38	27	29	29	27	26	25

Trestný čin nebezpečné pronásledování je Policií ČR evidován od roku 2010, kdy došlo k jeho zakotvení v trestním zákoníku. Nebezpečné pronásledování („stalking“ - stopování, přiblížení se, pronásledování) je obsesivní fixací známého nebo neznámého pachatele na určitou osobu, kterou pak obtěžuje systematicky a úporně nevyžádanou a nechtěnou pozorností. Pachatel pronásleduje vyhlédnutou oběť dopisy, telefonicky, SMS zprávami či vtíráním se do její blízkosti.¹⁰

⁷ Statistické výstupy jsou zpracovávány na základě dat intervenčních center v České republice (§ 60 a), zák. č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Statistická data poskytla Asociace pracovníků intervenčních center ČR, z.s. Blíže viz <http://www.domaci-nasilii.cz/?page_id=255>.

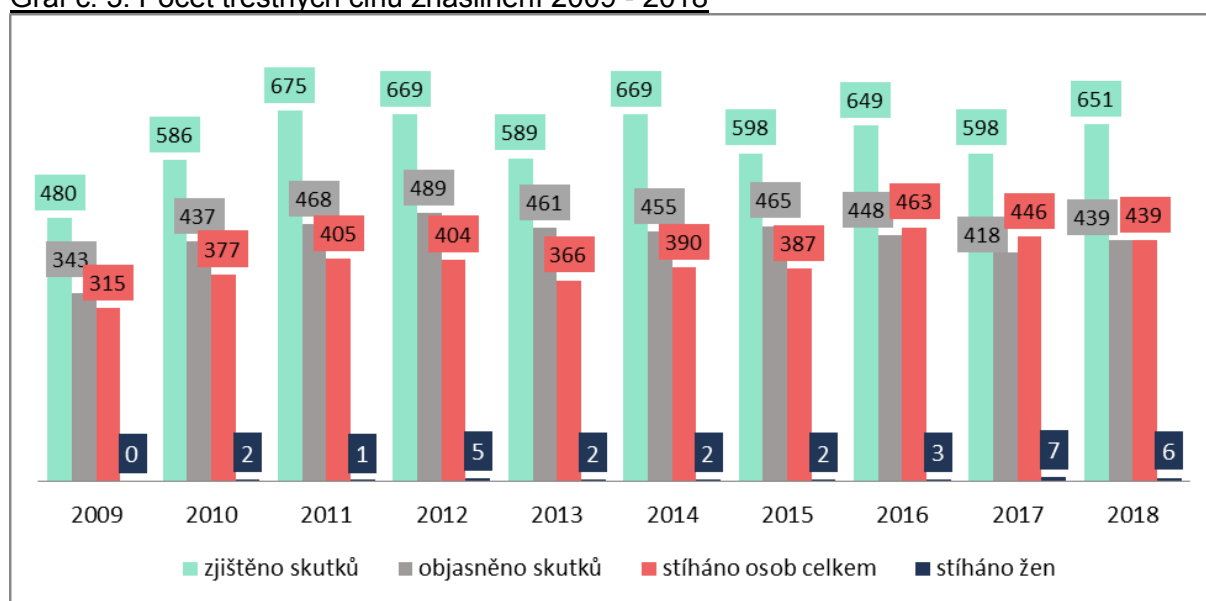
⁸ Statistické přehledy kriminality jsou dostupné online na URL: <<http://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2018.aspx>>.

⁹ Zdroj: Policie ČR: <<http://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2018.aspx>>.

¹⁰ Blíže viz Šámal, P., Korběl, F.: Trestněprávní postih nebezpečného pronásledování tzv. stalkingu. 2010. ASPI.

V souladu s mezinárodními úmluvami a doporučeními je nebezpečné pronásledování považováno za formu genderově podmíněného násilí. Genderová asymetrie je pak patrná i při pohledu na statistické údaje evidované Policií ČR. V letech 2010 – 2015 tvořili muži 89 – 93 % stíhaných osob. Počet zjištěných skutků nebezpečného pronásledování se v letech 2010 – 2015 pohyboval okolo 500. V roce 2016 následoval prudký pokles zjištěných činů na hodnotu 395 (pokles o 92 případů). V roce 2017 pokračoval klesající trend (pokles o 58 případů). V roce 2018 bylo zjištěno celkem 363 těchto skutků. Oproti předchozímu roku došlo k nárůstu o 26 případů. Míra objasněnosti tohoto přečinu se pohybuje mezi 65 a 75 %.

Graf č. 3: Počet trestných činů znásilnění 2009 - 2018¹¹

Trestného činu znásilnění se dopustí, kdo jiného násilím nebo pohrůzkou násilí nebo pohrůzkou jiné těžké újmy donutí k pohlavnímu styku, nebo kdo k takovému činu zneužije jeho bezbrannosti. Změněná dikce v trestním zákoníku s účinností od 1. 1. 2010 umožňuje jako trestný čin znásilnění postihovat i jednání, která podle předchozí právní úpravy bylo možné kvalifikovat jen jako vydírání. Toho bylo dosaženo vypuštěním podmínky bezprostřednosti u pohrůžky násilím, rozšířením jednání i na pohrůžku jiné těžké újmy a rozšířením trestnosti na všechny formy pohlavního styku (dříve jen soulož, obdobný pohlavní styk).¹²

V předchozích letech Policie ČR evidovala přibližně 550 – 700 případů znásilnění ročně. Dle odborných studií se ale jedná o přibližně 5 – 10 % skutečného výskytu znásilnění.¹³ Počet zjištěných trestných činů znásilnění činil v roce 2018 651, což představuje nárůst o 53 případů oproti roku předchozímu. Míra objasněnosti u ohlášeného znásilnění se pohybuje okolo 70 %.¹⁴ Trestného činu znásilnění se dopouštějí zpravidla muži. Ženy tvořily ve v roce 2018 pouze 1,4 % stíhaných osob.

¹¹ Statistické přehledy kriminality jsou dostupné online na URL: <<http://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2018.aspx>>.

¹² Blíže viz Gřivna, T.: Trestné činy pro lidské důstojnosti v sexuální oblasti v novém trestním zákoníku. ASPI. 2009.

¹³ Blíže viz např. Home Office Research Study: A Gap or A Chasm? Attrition in Reported Rape Cases. 2005. Dostupné: <<http://webarchive.nationalarchives.gov.uk/20110314171826/http://rds.homeoffice.gov.uk/rds/pdfs05/hrs293.pdf>>.

¹⁴ Podle výzkumu Amnesty International je počet odsouzených pachatelů všech případů znásilnění (více než 7000 případů) pouze 2%, tedy asi 150 pachatelů. Z toho vyplývá nepoměr v míře objasnění nahlášených případů a v míře odsouzení pachatelů. Pokud vezmeme v úvahu míru nahlášení 5-10%, jednalo by se o 350 –

Tabulka č. 2: Počet trestných činů vraždy motivované osobními vztahy 2008 - 2018¹⁵

Vraždy motivované osob. vztahy	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
zjištěno skutků	94	87	100	108	104	103	78	86	74	80	65
objasněno skutků	92	83	96	98	102	100	71	78	69	77	62
stíháno osob	96	90	103	101	111	109	71	85	75	82	64
z toho ženy ¹⁶	-	-	24	11	13	16	12	20	10	19	8

K nejzávažnějším trestným činům souvisejícím s domácím násilím patří vraždy motivované osobními vztahy. Ne všechny vraždy motivované osobními vztahy představují vyústění domácího násilí. Zároveň je patrné, že vraždy související s domácím násilím tvoří nezanedbatelnou část celkového počtu vražd motivovaných osobními vztahy.¹⁷ Největší počet vražd motivovaných osobními vztahy byl zaznamenán v letech 2010 – 2013. V roce 2018 bylo Policií ČR zjištěno celkem 65 případů těchto vražd, což představuje pokles o 15 těchto skutků oproti roku předešlému. Míra objasněnosti vražd motivovaných osobními vztahy dosahovala v roce 2018 95,4 %.

2.2. Realizované studie o domácím a genderově podmíněném násilí

Stejně jako předchozí souhrnné zprávy obsahuje i tato přehled nejdůležitějších odborných studií o domácím a genderově podmíněném násilí. Tyto studie jsou zásadní pro pochopení celého rozsahu domácího a genderově podmíněného násilí, jeho příčin a dopadů. Cílem této kapitoly je stručně shrnout nejzásadnější z těchto studií realizovaných a publikovaných v roce 2018. Nejedná se tedy o ucelený a vyčerpávající výčet, nýbrž o základní shrnutí.

Organizace Amnesty international Česká republika v roce 2018 zopakovala reprezentativní průzkum veřejného mínění ohledně problematiky násilí na ženách (první průzkum byl realizován v roce 2015).¹⁸ Z aktuálního průzkumu vyplývá, že podle odhadů české dospělé populace se stane obětí znásilnění v ČR průměrně až 10 000 žen, což je 5x vyšší odhad než před třemi lety. Téměř polovina dotázaných odhadovala, že na policii je nahlášeno maximálně 40 % těchto případů (pokles o 3 p. b. oproti roku 2015). Necelá polovina (45 %) respondentů se kloní k názoru, že ze všech případů znásilnění je pachatel odsouzen maximálně ve 30 % (pokles o 2 p. b. oproti roku 2015). Poměrně významná část dotázaných nadále označuje za nejčastějšího pachatele znásilnění nějakou neznámou, cizí osobu (44 %). Toto přesvědčení v čase přece jen slábne (pokles o 11 p. b. oproti roku 2015). Podíl respondentů, kteří se domnívají, že jde o osobu známou, naopak roste (47 %; nárůst o 7 p. b. oproti roku 2015). Průzkum také potvrdil další stereotypy o znásilnění – nadpoloviční většina dospělé populace (58 %) nadále zastává názor, že v jistých případech či situacích je žena alespoň částečně spoluzodpovědná za své znásilnění: v případě, že se žena chovala koketně (až 42 %; pokles o 3 p. b.) nebo byla opilá (37 %; pokles o 6 p. b.), případně neřekla

700 nahlášení. Je tedy patrné, že většina pachatelů znásilnění odsouzena není. Blíže viz: <https://www.amnesty.cz/news/1418/nosi-minisukne-o-znasilneni-si-koledovala-mysli-si-tretina-cechu>.

¹⁵ Zdroj: Policie ČR: <http://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2018.aspx>.

¹⁶ Tento údaj za roky 2008 a 2009 není k dispozici.

¹⁷ Blíže viz Voňková, J., Oplatek D.: Vraždy v kontextu domácího násilí. ProFem. 2015. Dostupné z: http://www.profem.cz/shared/clanky/334/Vraždy_v%20kontextu%20DN.pdf.

¹⁸ Amnesty International. 2018. Problematika násilí na ženách optikou české populace. Blíže viz: https://www.amnesty.cz/data/file/4254-vvm_problematika-nasili-na-zenach-optikou-ceske-populace.pptx?version=1541109702.

jasné „ne“ (32 %; pokles o 5 procentních bodů), měla sexy nebo vyzývavé oblečení (30 %; pokles o 7 p. b.). Přestože tedy velká část veřejnosti stále klade oběti v některých případech své znásilnění částečně za vinu, v čase má míra těchto názorů klesající tendenci.

Z výzkumu dále vyplynulo, že přes 70 % dotázaných si myslí, že současná situace v oblasti násilí na ženách v Česku je problém. Ještě silněji vnímají lidé potřebu zesílení prevence – po větším zaměření ČR na prevenci násilí na ženách volá 84 % všech dotázaných.

ProFem v roce 2018 realizoval výzkum Násilí v partnerských vztazích u mladých lidí.¹⁹ Partnerské násilí mladých lidí (13-26 let) obvykle vykazuje jiné charakteristiky a jinou dynamiku, než domácí násilí – proto se v jeho spojitosti používá tento specifický termín. Mnohem významnější roli zde hraje kybernásilí, tedy například zahlcování zprávami, kontrola telefonu partnera či partnerky bez jejich souhlasu, vynucování zaslání erotických fotografií nebo také tzv. porn-revenge po skončení vztahu (vyhrožování zavěšením erotických fotografií nebo videí partnerky či partnera na sociální síť, či skutečné vyvěšení). Důsledky partnerského násilí mladých přitom mohou být velmi závažné. Výzkum ukázal, že 43 % mladých, kteří a které zažili či zažívají násilí ve vztahu, trpí dlouhodobou neschopností se soustředit ve škole či při studiu. Další čísla jsou ještě závažnější: každá čtvrtá dívka (nebo chlapec) zažívající násilí ve vztahu trpí v jeho důsledku anorexií nebo výrazným úbytkem váhy, 18 % mladých lidí zažívajících partnerské násilí má obavy o svůj vlastní život a celých 16 % obětí pomýšlí na sebevraždu. Součástí výzkumu je i komparativní analýza výskytu tohoto násilí v dalších státech. V Gruzii, Španělsku, Chorvatsku a Rakousku se s násilím ve svém partnerském vztahu setkala 23 – 33 % mladých. Výsledky výzkumu poukazují na závažnost a globálnost fenoménu partnerského násilí mezi mladými.

ProFem v roce 2018 za podpory Ministerstva zdravotnictví a ve spolupráci s výzkumnou agenturou MindBridge Consulting uskutečňoval od srpna do prosince 2018 pilotní sběr dat v souvislosti s domácím násilím a genderově podmíněným násilím ve zdravotnictví.²⁰ Pilotní výzkum na vzorku tří nemocnic zkoumal ochotu pracovníků ve zdravotnictví pokládat pacientům a pacientkám otázky týkající se domácího násilí a zároveň shromažďoval základní data o těchto pacientech. Vedle pilotního šetření byly zkoumány možnosti zdravotnického systému zachytit informace o diagnózách spojených s domácím násilím. Ukazuje se, že aktuální systém klasifikace onemocnění využívaný v českém zdravotnictví (Mezinárodní klasifikace nemoci - MKN 10) disponuje kategoriemi, které umožňují zachytit případy domácího násilí. Jejich vyplňování však dosud není povinné. Důležitým zdrojem dat o vraždách v kontextu domácího násilí by mohl být List o prohlídce zemřelého.

Úřad vlády České republiky (dále jako „ÚV ČR“) nechal v roce 2018 zpracovat Přehled vhodné rozhodovací praxe soudů v případech znásilnění. Z výsledků analýzy soudních rozhodnutí v případech znásilnění publikované v roce 2017 organizací proFem mj. vyplývá, že poměr ukládaných nepodmíněných trestů odnětí svobody a trestů odnětí svobody s podmíněným odkladem je u pravomocných odsuzujících rozsudků téměř 50:50²¹. Tento poměr potvrzují i statistiky Ministerstva spravedlnosti: z 205 odsuzujících rozsudků v roce 2017 byl 97 osobám za tuto trestnou činnost uložen nepodmíněný trest odnětí svobody, zatímco ve 106 případech byl trest odnětí svobody podmíněně těmto osobám odložen. Ochranná opatření byla u podmíněně odsouzených uložena pouze v 46 případech, přiměřené omezení nebo povinnost jen v 18 případech.⁵ Analýza dále poukazuje na nejednotnost v rozhodování soudů ve srovnatelných případech i ukládání dalších ochranných opatření. Z přehledu vyplývá, že od roku 2011 existuje v České republice poměrně konstantní judikatura ve vztahu k problematice objektivní i subjektivní stránky

¹⁹ Blíže viz: <<http://www.profem.cz/clanek.aspx?a=670>>.

²⁰ Blíže viz: <<http://www.profem.cz/clanek.aspx?a=682>>.

²¹ ProFem. 2017. Jen ano je ano. Trestný čin znásilnění ve světle Istanbulské úmluvy. Dostupné z: <http://www.profem.cz/shared/clanky/550/A5-JenAnoJeAno_WEB.pdf>.

trestného činu znásilnění podle § 185 trestního zákoníku. Zajímavým zjištěním je, že v odůvodněných rozhodnutích soudů nižších stupňů se odkaz na tuto judikaturu příliš nevyskytuje, zatímco v rozhodnutích Nejvyššího soudu ČR řešících mimořádné opravné prostředky nejvyššího státního zástupce či přímo obviněných je na ní standardně odkazováno. Kromě sladění soudní praxe je jedním z doporučení rozboru modifikace dosavadní praxe obecních soudů při ukládání trestů za sexuálně motivovanou trestnou činnost minimálně v tom směru, aby aktivněji využívaly prostředků omezujících opatření a povinností, které mají nepochybně význam pro oběť a její ochranu, a zároveň jsou důležitým výchovně preventivním elementem i pro odsouzeného.²²

2.3. Informace o postupu při podpisu, ratifikaci a implementaci Úmluvy Rady Evropy o prevenci a potírání násilí na ženách a domácího násilí

Úmluva Rady Evropy o prevenci a potírání násilí na ženách a domácího násilí (dále jako „Istanbulská úmluva“) představuje mezinárodněprávní dokument stanovující standardy v oblasti prevence a potírání domácího a genderově podmíněného násilí. Istanbulská úmluva byla k podpisům otevřena 11. května 2011 během 121. zasedání Výboru ministrů Rady Evropy v Istanbulu. Ke dni 17. prosince 2018 Istanbulskou úmluvu ratifikovalo 33 států a dalších 12 států ji zatím jen podepsalo. Jedním z těchto států je i Česká republika, která podepsala tuto úmluvu dne 2. května 2016. Jediné státy, které Istanbulskou úmluvu zatím nepodepsaly, jsou Rusko a Ázerbájdžán. Evropská unie jako celek přistoupila k podpisu dne 13. června 2017 a nyní směřuje k její ratifikaci.

Usnesením vlády ČR ze dne 8. února 2016 č. 114 bylo ministru spravedlnosti uloženo předložit vládě návrh legislativních opatření k zajištění provádění Istanbulské úmluvy do 30. června 2017. Tato opatření byla zahrnuta do novely trestního zákoníku, která byla publikována pod č. 287/2018 Sb. a která nabude účinnosti dne 1. února 2019. Ministerstvo spravedlnosti (dále jako „MŠP“) v současnosti připravuje podklady pro návrh na ratifikaci Istanbulské úmluvy.

S blížícím se datem předložení návrhu na ratifikaci Istanbulské úmluvy se však začíná objevovat řada dezinterpretací a mýtů ohledně jejích cílů a požadavků. Byť zájem veřejnosti o tuto úmluvu lze obecně přivítat, diskuse dosud neprobíhá příliš věcně. Z pověření Rady vlády pro rovnost žen a mužů (dále jako „Rada“) proto Sekce pro lidská práva ÚV ČR zpracovala brožuru, která na nejčastější mýty reaguje a uvádí je na pravou míru²³. Na základě usnesení Rady a opatření Akčního plánu byl realizován také seminář pro poslance a poslankyně reagující na nejčastější mýty ohledně Istanbulské úmluvy. Jeho cílem bylo přispět k věcné a racionální diskusi o Istanbulské úmluvě a k vyvrácení mýtů s ní spojených. Nad seminářem převzali záštitu poslankyně Radka Maxová, Alena Gajdůšková a poslanec František Kopřiva. Seminář se zaměřil jak na český kontext domácího a genderově podmíněného násilí a význam Istanbulské úmluvy pro Českou republiku, tak na mezinárodní kontext a zahraniční zkušenost s Istanbulskou úmluvou. V rámci mezinárodní části semináře vystoupila např. viceprezidentka monitorovacího orgánu GREVIO Marceline Naudi, která vyjasnila činnost a kompetence tohoto orgánu, nebo také zástupkyně rakouské vlády, Marie-Theres Prantner, která představila zkušenost Rakouska s naplňováním Istanbulské úmluvy a hodnocením ze strany GREVIO.²⁴

²² ÚV ČR. 2018. Přehled vhodné rozhodovací praxe soudů v případech znásilnění. Dostupné z: http://www.vlada.cz/assets/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/Projekt_OPZ/Vystupy_projektu/prehled_vhodne_rozhodovaci_praxe_soudu_znasilneni.pdf.

²³ Brožura dostupná z: http://www.vlada.cz/assets/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/Projekt_OPZ/Vystupy_projektu/brozura_IU.pdf.

²⁴ Blíže viz: http://www.tojrovnost.cz/cs/10-aktuality/190-poslanecke-snemovne-byly-vysvetleny-disinterpretace-istanbulske-umluvyyfbclid=IwAR1LD5M_FVd8WsbRvt1PnAgftv2PygTcqa2OnXnf7rVFMoxEotglFdxKKXE.

Dne 6. listopadu 2018 proběhlo veřejné slyšení petičního výboru Poslanecké sněmovny ČR k ratifikaci Istanbulske úmluvy, kde byla předložena jak petice pro její bezodkladnou ratifikaci, tak petice požadující zamítnutí její ratifikace. Rada Evropy dne 29. listopadu 2018 ve Štrasburku uspořádala setkání zástupců a zástupkyň neziskových organizací z řad členských států Rady Evropy za účelem sdílení zkušeností ze svých zemí ohledně přijetí Istanbulske úmluvy. Účastníci a účastnice kulatého diskutovali se zástupci a zástupkyněmi Rady Evropy o výzvách, kterým čelí ve věci podpisu, ratifikace či implementace Istanbulske úmluvy. Na jednání byla také představena informační brožura Rady Evropy k nejčastějším mýtům ohledně této úmluvy.²⁵

2.4. Základní informace o zásadních akcích a výstupech činnosti občanského sektoru v roce 2018

Stejně jako v předchozích letech hrály i v roce 2018 nestátní neziskové organizace a poskytovatelé sociálních služeb v prevenci a potírání domácího a genderově podmíněného násilí zásadní roli. Kromě přímé pomoci obětem domácího násilí tyto subjekty rovněž přispívají ke zvyšování společenského povědomí o problematice domácího násilí, realizují řadu výzkumných projektů a prohlubují kompetence pomáhajících profesí. Cílem této kapitoly je krátce shrnout některé z inovativních projektů a zásadních událostí v oblasti prevence domácího násilí, které proběhly v uplynulém roce v rámci neziskového sektoru.

Organizace Rosa, centrum pro ženy (dále jako „Rosa“) kromě poskytování sociálních služeb obětem domácího násilí v roce 2018 realizovala také preventivní aktivity: besedy a školení pro studující středních a vyšších odborných škol a kurz akreditovaný Ministerstvem práce a sociálních věcí (dále jako „MPSV“) pro sociální pracovníky a pracovníce „Specifika práce s oběti domácího násilí“ zaměřený na zvýšení profesních kompetencí pracovníků v souvislosti s problematikou domácího násilí. Rosa na své facebookové stránce průběžně zveřejňovala příběhy žen, které zažívaly domácí násilí. Za preventivní videa v rámci kampaně „Stopnasili.cz“ získala Rosa cenu České televize za 1. místo v rámci cen „Fóra Dárců“. Preventivní videa odvysílá Česká televize v roce 2019. Rosa v roce 2018 realizovala také projekt „Tiché svědkyně“, který má za cíl varovat před tragickými konci neřešeného domácího násilí a apelovat na to, aby nedocházelo ke zbytečným vraždám žen, matek, dcer. Každý rok umírá v důsledku domácího násilí a vražd motivovaných osobními vztahy v ČR několik desítek žen.

Organizace proFem pokračovala v roce 2018 v rozmanité činnosti, která zahrnuje také sociální a právní služby pro oběti domácího a sexuálního násilí. V roce 2018 se organizace zaměřila mj. na téma partnerského násilí mladých lidí, a to zejména prostřednictvím mezinárodního projektu „Love & Respect.- prevence partnerského násilí mladých II“. V rámci tohoto projektu proFem spolupracuje s organizacemi z Gruzie, Arménie, Itálie, Španělska, Rakouska a Chorvatska. Projekt se soustředí zejména na práci se sociálními sítěmi a internetem, které jsou každodenním komunikačním nástrojem teenagerů. Informování o tématech spojených s nezdravým vztahem, násilím, ale také láskou a respektem obecně, je tedy velice efektivní právě prostřednictvím Facebooku nebo Instagramu. Kromě instagramové a facebookové kampaně patří mezi další výstupy projektu kvantitativní výzkum, provedený ve všech partnerských zemích, nebo sdílená webová platforma, která bude sdružovat články a informace o tématu (blíže viz kapitola 2.2).

Intervenční centra na základě zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách nabízejí pomoc ohroženým osobám a zároveň ve svých spádových regionech koordinují interdisciplinární

²⁵ Brožura je dostupná z: <https://rm.coe.int/prems-122418-gbr-2574-brochure-questions-istanbul-convention-web-16x16/16808f0b80>.

týmy a zajišťují interdisciplinární spolupráci následujícími formami spolupráce: podpora osob ohrožených při řešení jejich aktuální složité situace vzniklé v důsledku domácího násilí, setkání v rámci interdisciplinárních týmů na úrovni krajů, „okresů“ nebo jednotlivých měst, koordinace pomoci osobě ohrožené na úrovni vedoucích pracovníků a pracovníků vyšších samosprávných celků (např. magistráty, krajské úřady, územní odbory Policie ČR), interdisciplinární spolupráce v rámci kulatých stolů, oborových či mezioborových seminářů a konferencí zaměřených na vzdělávání odborné i laické veřejnosti, pravidelná setkání nad problematikou domácího násilí se zástupci Policie ČR (včetně vzdělávání příslušníků Policie ČR v rámci dohody APIC ČR s Policejním prezidiem ČR), pravidelná setkání s pracovníky orgánů sociálně-právní ochrany dětí (dále jako „OSPOD“) za účelem společného vzdělávání, rozdělení kompetencí v případech rodin ohrožených domácím násilím, aktivní účast v případových konferencích pořádaných OSPOD apod., organizace nabízející pomoc osobám ohroženým domácím násilím spolupracují v rámci komisí pro komunitní plánování, ad.

Bílý kruh bezpečí (dále jako „BKB“) poskytoval v roce 2018 tři registrované sociální služby (telefonickou krizovou pomoc, odborné sociální poradenství, intervenční centra). V rámci krizové pomoci pokračoval provoz bezplatné telefonické linky pomoci pro oběti kriminality a domácího násilí. V roce 2018 pokračovala také realizace přednášek a výcviků pro pomáhající profesionály včetně policistů zaměřených na zvládání případů domácího násilí, nebezpečného vyhrožování a pomoc obětem trestných činů. Cílem těchto aktivit bylo snížit výskyt a latenci sexuálního a domácího násilí. BKB se v roce 2018 zaměřoval i na téma trestného činu znásilnění a primární prevence tohoto činu. BKB uspořádal k tomuto tématu konferenci „Znásilnění je zločin, zanechává oběti a pachatele“ pro odbornou veřejnost. Výstupy z této konference jsou dostupné ve Zpravodaji BKB (č. 4/2018).²⁶

Persefona se v roce 2018 nadále věnovala dlouhodobé komplexní pomoci dospělým obětem domácího násilí, sexuálního zneužívání a znásilnění v rámci Jihomoravského kraje. Persefona dále rozvíjela program terapií násilných osob v rámci Brna a Jihomoravského kraje a zaměřovala se na komplexní řešení problematiky domácího a sexuálního násilí. V roce 2018 dále vzniklo samostatné detašované pracoviště pro práci s původci násilí v Brně. Došlo k vytvoření platformy a metodiky pro párovou a multipárovou terapii a následně k realizaci párových terapií s původci násilí a oběťmi i páry trpících vzájemným násilím. Organizace Persefona v roce 2018 pořádala především preventivní akce: besedy s promítáním filmu Zuřivec, semináře na téma relaxace, stres, pozitivní přístup k sobě ad.

Acorus v roce 2018 pokračoval v poskytování pobytových a ambulantních služeb pro oběti domácího násilí a jejich děti. Acorus se v roce 2018 dále zaměřil na preventivní programy. V rámci projektu „Stop násilí v partnerských vztazích“ realizoval osvětové besedy pro studující středních škol. Acorus se také podílel na realizaci divadelního představení „Odchodem to nekončí“, které citlivě představuje veřejnosti problematiku domácího násilí s participací cílové skupiny. Představení je součástí projektu "Divadlo utlačovaných", který je spolufinancován Evropskou unií (Operační program Praha-pól růstu). V rámci zvyšování mezioborové spolupráce Acorus v roce 2018 uspořádal setkání zainteresovaných odborníků v oblasti domácího násilí „Domácí násilí - možnosti a limity naší práce

Centrum LOCIKA v roce 2018 realizovalo projekty „Včas a spolu II“ a „Rodičem bez násilí“. V rámci těchto projektů byly poskytovány odborné služby pro děti a jejich rodiče z Prahy a Středočeského kraje s cílem zastavit násilí v jejich rodinách a pomoci dětem se vyrovnat s následky násilí v rodině. Současně Centrum LOCIKA zahájilo s podporou akceleračního programu Edison kroky k možnému rozšíření těchto služeb do krajů. Ve spolupráci s Výzkumným ústavem práce a sociálních věcí organizace realizovala několik menších výzkumů zaměřených na práci s nemotivovanými rodiči a dostupnost služeb pro děti ohrožené násilím. Z těchto analýz vyplynulo, že v případech, kdy v okolí není specializovaná

²⁶

Bliže viz: <<https://www.bkb.cz/o-nas/zpravodaj-bkb/>>.

služba pro děti zažívající násilí, může trvat i léta než se děti dostanou k odborné pomoci. Výsledky těchto analýz poukazují také na to, že tyto služby jsou poskytovány jen 10 – 15 % evidovaných případů domácího násilí dle výkazů MPSV. Dle výzkumu UNICEF²⁷ přitom násilí v rodině zažívá 14 % českých dětí.

Spondea v roce 2018 pokračovala v realizaci projektu „Cesta od násilí k důstojnosti a soběstačnosti“ a začala realizovat projekt „Cesta ze sociálního vyloučení zvládnutím důsledků násilí v rodině“. Projekty řeší nepříznivé sociální situace vznikající v důsledku ohrožení domácím násilím nebo v důsledku násilí páchaného vůči blízkým ve společné domácnosti nebo po ukončení vzájemného vztahu. Aktivity cílí na problematiku oblastí běžného života, které souvisejí s dopady násilí na pracovní výkon, na udržení se na trhu práce. Dalším realizovaným projektem v roce 2018 byl projekt „Společně z bludného kruhu traumatu“, který se zabývá problematikou dětí, resp. celých jejich rodin, zasažených traumatickou událostí (včetně násilí v rodině).

Pro Dialog se v roce 2018 nadále zaměřoval na práci s dětmi a jejich rodiči, mezi nimiž se vyskytují všechny formy genderově podmíněného násilí. Mezi klíčové aktivity patřilo asistované setkávání s nácvikem rodičovských kompetencí, asistované předávání s nácvikem komunikačních dovedností, odborné konzultace a snaha o dialog mezi rodiči s cílem zajistit důstojné podmínky soužití a zdravý vývoj dětí.

Nadále byly realizovány programy pro násilné osoby. Tyto programy (v různém rozsahu i různé formě) v uplynulém roce nabízely organizace Centrum Gaudia, Centrum J. J. Pestalozziho, Centrum sociálních služeb Praha – Intervenční centrum, Diakonie ČCE – SOS centrum, Liga otevřených mužů, Nomia, Spondea, Persefona a Krizové centrum pro děti a rodinu v Českých Budějovicích.

3. Vyhodnocení plnění Akčního plánu v roce 2018

Vyhodnocení obsahuje úkoly s termínem plnění v roce 2018, vyjádření příslušného resortu a stanovisko Výboru ke způsobu plnění daného úkolu, a to ve formě „splněno / splněno částečně / nesplněno“ u jednorázových úkolů a „plněno / plněno částečně / neplněno“ u průběžných úkolů. Vyhodnocení také obsahuje úkoly za předchozí roky, které nebyly dle Souhrnných zpráv o plnění Akčního plánu v roce 2015 - 2017 splněny. Vyhodnocení zároveň zohledňuje Aktualizaci Akčního plánu, která byla schválena usnesením vlády ČR ze dne 4. září 2017 č. 622²⁸.

3.1. Vyhodnocení plnění jednotlivých úkolů Akčního plánu

Oblast č. 1: Podpora osob ohrožených domácím a genderově podmíněným násilím

Úkol č. 1: **Zakotvit druhové standardy pro práci v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí pro poskytovatele sociálních služeb, kteří poskytují služby příslušným cílovým skupinám.**

Indikátor: Závazné zakotvení druhových standardů pro práci v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí (např. v příloze vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách).

Gestor: MPSV

²⁷ Blíže viz: <<https://www.unicef.cz/aktualne/146814-ceske-deti--jak-jsme-na-tom>>.

²⁸ Aktualizace Akčního plánu je dostupná online z: <https://www.vlada.cz/assets/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/Aktuality/Aktualizace_Akcniho-planu_DN_2017.pdf>.

Termín: 31. 12. 2016

Informace o plnění:

MPSV předložilo v roce 2017 návrh novely zákona o sociálních službách, dále byla novelizována vyhláška, kde jsou v příloze č. 2 uvedeny standardy kvality sociálních služeb. Tyto standardy byly přepracovány tak, aby lépe odpovídaly všem druhům sociálních služeb a současně byl zachován jejich charakter obecnosti, tj. aby byly aplikovatelné na všechny druhy sociálních služeb. Sněmovní tisk č. 1081 nebyl schválen. Novela bude s výše uvedenými změnami předložena opět vládě s termínem prosinec 2019.

Stanovisko Výboru: Splněno částečně.

Výbor vítá přípravu novely a obecných standardů sociálních služeb.

Výbor doporučuje předložit novelu zákona o sociálních službách co nejdříve a v rámci novelizace příslušné vyhlášky zahrnout do jejích příloh standardy kvality specializovaných služeb pro osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím zpracovaných Výborem.

Úkol č. 1B²⁹: **Provést šetření způsobu zajištění zákonné povinnosti vyplývající z § 17 zákona o obětech trestných činů na soudech všech stupňů a informovat o stavu plnění této zákonné povinnosti.**

Indikátor: Provedené šetření a poskytnutí informací o zjištěném stavu naplňování povinnosti podle § 17 zákona o obětech trestných činů soudy.

Gestor: MSp

Termín: 31. 12. 2018

Informace o plnění:

Šetření bylo provedeno oslovením reprezentativního vzorku soudů. Většina oslovených soudů až na výjimky nedisponuje samostatnými oddělenými čekárnami a vchody. Zabránění kontaktu zpravidla řeší předseda senátu operativně ve spolupráci s justiční stráží. Alternativně je využívána možnost výslechu za využití zařízení pro výslech utajeného svědka, případně videokonferenci (např. za spolupráce PČR).

Stanovisko Výboru: Splněno.

Výbor vítá šetření způsobu zajištění zákonné povinnosti vyplývající z § 17 zákona o obětech trestných činů na soudech všech stupňů.

Výbor doporučuje představit výstupy šetření na jednom z příštích jednání Výboru.

Výbor doporučuje MSp zpracovat metodiku pro soudy jak postupovat v těchto případech.

Úkol č. 2: **Transformací a integrací současných telefonních linek provozovaných nestátními neziskovými organizacemi zajistit zahájení provozu celostátní bezplatné telefonní linky s nepřetržitým provozem pro osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím.**

Indikátor: Existence telefonní linky. Počty linek, jejichž integrací bezplatná telefonní linka vznikla. Počty hovorů v jednotlivých letech.

Gestor: MPSV, MV

Termín: 31. 12. 2016 a průběžně v následujících letech.

Informace o plnění MV:

Dne 30. července 2015 bylo schváleno systémové řešení udržitelnosti evropských krizových či asistenčních linek, v rámci kterého byl i v roce 2018 realizován dotační program pro

²⁹ Nově zařazený úkol na základě Aktualizace Akčního plánu.

nestátní neziskové organizace provozující evropské krizové či asistenční linky 116 000, 116 111, 116 006.

Ministerstvo vnitra formou tohoto dotačního programu, na který je alokována částka 2 mil. Kč, v roce 2018 hradilo náklady na provoz evropské krizové a asistenční Linky pomoci obětem kriminality a domácího násilí Bílého kruhu bezpečí, z.s. (116 006), která poskytuje bezplatnou odbornou telefonickou pomoc obětem trestných činů a osobám ohroženým domácím a genderově podmíněným násilím. Vedle toho jsou každoročně hrazeny náklady na provoz evropských krizových a asistenčních linek 116 000 (Linka pro rodinu a školu) a 116 111 (Linka bezpečí).

Informace o plnění MPSV:

MPSV nemůže ze své podstaty nařizovat soukromým subjektům, aby se jakýmkoli způsobem transformovaly, či integrovaly. MPSV eviduje existenci celorepublikové služby „telefonická krizová pomoc“ pro převažující cílovou skupinu obětí domácího násilí, kterou podporuje dotačně jako službu s celostátní působností. Tato služba měla za rok 2016 8338 hovorů a v roce 2017 7787 hovorů.

Přehled služeb pro oběti domácího násilí:

Druhy sociálních služeb	2016		2017		2018	
	Celkový počet	Kapacita	Celkový počet	Kapacita	Celkový počet	Kapacita
telefonická krizová pomoc	16	9300	16	9302	16	9302
Celkový součet	16	9300	16	9302	16	9302

Informace k 1.10.2018

Zdroj: Registr poskytovatelů soc. služeb

Stanovisko Výboru: Splněno.

Výbor doporučuje MV zajistit udržitelné financování linky pro oběti trestných činů a domácího násilí.

Výbor doporučuje MPSV podpořit vznik linek pro oběti sexuálního a genderově podmíněného násilí.

Úkol č. 2B³⁰: **Vytvořit strategii boje proti kybernásilí, která bude zahrnovat i genderově podmíněné násilí i genderově motivovaný útisk.**

Indikátor: Vytvořená strategie proti kybernásilí.

Gestor: MV

Termín: 31. 12. 2018

Informace o plnění:

Vzhledem k tomu, že úkol vznikl loňskou aktualizací akčního plánu, nebylo v personálních silách Ministerstva vnitra splnit zadaný úkol. Navrhujeme tento formulovaný úkol zahrnout mezi úkoly nového akčního plánu na další období.

Stanovisko Výboru: Nesplněno.

³⁰ Nově zařazený úkol na základě Aktualizace Akčního plánu.

Výbor zohlední informaci o plnění tohoto úkolu v rámci přípravy navazujícího Akčního plánu prevence domácího a genderově podmíněného násilí.

Úkol č. 3: **Zajistit regionální dostupnost specializovaných utajených azylových domů pro oběti domácího násilí (mj. v návaznosti na činnost intervenčních center) tak, aby v každém kraji byl k dispozici alespoň jeden utajený azylový dům s počtem míst zohledňujícím počet obyvatel daného kraje a s kapacitou poskytnout ubytování i větším rodinným skupinám.**

Indikátor: Počet utajených azylových domů v jednotlivých krajích. Počet míst v těchto utajených azylových domech.

Gestor: MPSV ve spolupráci s kraji

Termín: 31. 12. 2018

Informace o plnění:

Je nutné upozornit, že dle § 95 písm. g) zákona o sociálních službách zajišťuje dostupnost sociálních služeb na svém území kraj, nikoli MPSV. Dle registru sociálních služeb je ke dni 2.10. 2018 na území ČR 5 azylových domů s utajenou adresou, které poskytují pomoc a podporu i cílové skupině „oběti domácího násilí“. Tyto azylové domy se nacházejí na území tří krajů ČR.

Do návrhu novely zákona o sociálních službách, která nebyla v roce 2017 schválena, byla problematika týkající se azylových domů s utajenou adresou zapracována. Jednalo se o sněmovní tisk 1081, vláda návrh novely schválila 29. března 2017. Novela zákona o sociálních službách bude v roce 2019 opětovně předložena vládě.

Přehled azylových domů v ČR s rozdělením dle jednotlivých krajů:³¹

Druh sociální služby - Azylové domy	Celkový počet	Utajená adresa	Počet lůžek	Celkový součet
Hlavní město Praha	41	5	97	46
Jihočeský	12			12
Jihomoravský	21	1	15	22
Karlovarský	2			2
Královéhradecký	5	1	64	6
Liberecký	4			4
Moravskoslezský	23			23
Olomoucký	19			19
Pardubický	7			7
Plzeňský	7			7

Stanovisko Výboru: **Splněno částečně.**

Výbor vítá zapracování problematiky utajených azylových domů v rámci příprav novely zákona o sociálních službách.

Výbor doporučuje MSPV předložit novelu co nejdříve.

³¹ Informace k 1.10.2018. Zdroj: Registr poskytovatelů soc. služeb

Výbor doporučuje MPSV nadále podporovat dostupnost této služby tak, aby v každém kraji bylo min. jeden azylový dům s utajenou adresou pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí.

Úkol č. 4: **Zajistit regionální dostupnost krizové pobytové služby pro osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím tak, aby v každém kraji byl k dispozici dostatečný počet krizových lůžek zohledňující počet obyvatel daného kraje.**

Indikátor: Počet krizových lůžek v jednotlivých krajích. Počet vyhrazených krizových lůžek pro seniory a seniorky v jednotlivých krajích.

Gestor: MPSV ve spolupráci s kraji

Termín: 31. 12. 2017 a průběžně v následujících letech

Informace o plnění:

Počet služeb krizové pomoci v ČR:

Druh sociální služby - Krizová pomoc	2017			2018		
	Počet	Kapacita - počet lůžek	Počet sl. - Senioři	Počet	Kapacita - počet lůžek	Počet sl. - Senioři
Hlavní město Praha	10	20		10	21	
Jihočeský	4		1	5		1
Jihomoravský	3		1	4		1
Karlovarský	1			1		
Královéhr.	1			1		
Moravskosl.	3	14		4	14	
Olomoucký	2	7		2	7	
Pardubický	5	7		6	7	
Plzeňský	3	3		3	3	
Středočeský	2	4	2	4	4	2
Ústecký	2	6		3	6	
Zlínský	1			1		
Celkem	37	61	4	44	62	4

Je nutné upozornit, že dle § 95 písm. g) zákona o sociálních službách zajišťuje dostupnost sociálních služeb na svém území kraj, nikoli MPSV. MPSV počty vyhrazených krizových lůžek nesleduje, nemůže tedy sdělit jejich přesný počet v jednotlivých krajích.

Stanovisko Výboru: **Splněno částečně.**

Výbor vítá aktivity MPSV za účelem zajištění dostupnosti specializovaných pobytových služeb pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí.

Výbor doporučuje MPSV nadále podporovat dostupnost specializovaných krizových pobytových služeb pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí tak, aby v každém kraji existoval dostatečný počet krizových lůžek pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí zohledňující počet obyvatel daného kraje.

Výbor doporučuje MPSV zajistit u těchto služeb dodržování standardů pro specializované sociální služby pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí zpracované Výborem.

Úkol č. 6: **Zajistit, aby v rámci implementace Konceptce sociálního bydlení v České republice a přípravy zákona o sociálním bydlení byly důsledně**

zohledňovány specifické potřeby a situace osob ohrožených domácím a genderově podmíněným násilím.

Indikátor: Zahrnutí osob ohrožených domácím a genderově podmíněným násilím mezi osoby v bytové nouzi, které budou mít nárok na pomoc státu při řešení jejich bytové nouze v Koncepti sociálního bydlení v České republice a podle zákona o sociálním bydlení Počet takto podpořených nájemních bytů a domů.

Gestor: MPSV ve spolupráci s MMR a ÚV ČR

Termín: 31. 12. 2015 a průběžně v následujících letech

Informace o plnění MPSV:

MPSV v roce 2018 v souladu s Plánem nelegislativních prací vlády aktualizuje Koncept sociálního bydlení. Genderové hledisko bezdomovectví a ohrožení ztrátou bydlení je v aktualizované Koncepti reflektováno. Aktualizovaná Konceptce by měla být předložena vládě do konce roku 2018.

Informace o plnění MMR:

V současné době se připravuje program VÝSTAVBA 2019+, v rámci něž bude od roku 2019 poskytována dotace obcím, které budou pověřeny službou obecného hospodářského zájmu na vznik sociálních bytů. Cílovou skupinou této podpory jsou výhradně znevýhodněné či vyloučené osoby, které jsou kriticky ohroženy bezdomovectvím, a jejichž bytovou situaci není schopen vyřešit trh, tj. osoby, u nichž došlo k tržnímu selhání v oblasti bydlení.

Tabulka ukazuje počty bytů, na jejichž vznik přispěl stát v roce 2017 (podprogram Podporované byty“):

rok	dotiční titul	počet zahájených bytů	celkové finanční prostředky na zahájené byty v Kč
2017	celkem	390	216 102 392
	Pečovatelské byty	213	125 772 475
	Vstupní byty	28	15 216 600
	Komunitní dům seniorů	129	75 113 317

Stanovisko Výboru: **Splněno částečně.**

Výbor doporučuje MPSV představit Koncept sociálního bydlení a zahrnutí problematiky domácího a genderově podmíněného násilí na jednom z příštích jednání Výboru.

Úkol č. 7: **Zajistit využitelnost formuláře pro hlášení závadového obsahu a aktivit v síti internetu i pro případy nebezpečného pronásledování a pro případy pomoci při odstranění obsahu internetových stránek, který vytvářejí násilné osoby s cílem pronásledování či poškozování dobrého jména osob ohrožených domácím a genderově podmíněným násilím nebo pomáhajících profesí.**

Indikátor: Rozšíření současné služby provozované na internetových stránkách MV.

Gestor: MV

Termín: 31. 12. 2015

Informace o plnění (stručně popište v rozsahu max. 900 znaků):

Na přelomu října a listopadu 2018 bude na „Portálu občana“ uvedeno do provozu elektronické trestní oznámení pro zločiny z nenávisť. Cílem je umožnit nový a moderní

způsob podávání trestního oznámení s tím, že současné možnosti podání trestního oznámení budou zachovány. Po vyhodnocení pilotního provozu je plánováno další rozšíření formuláře. Tento formulář bude využitelný i pro oběti stalkingu a dalších trestných činů. Podání bude vyhodnocováno Policií ČR a evidováno jako jakékoli jiné trestní oznámení a jako k takovému k němu bude přistupováno, tj. řešeno.

Stanovisko Výboru: **Splněno částečně.**

Výbor doporučuje MV zajistit využitelnost formuláře i pro oběti stalkingu a hlášení závadového obsahu na internetu vč. kybernásilí a to nejen formou trestního oznámení.

Výbor doporučuje MV informaci o těchto možnostech šířit mezi širokou veřejnost.

Úkol č. 8A³²: **Realizovat pilotní projekt, v jehož rámci bude vyzkoušeno signalizační zařízení pro oběti domácího násilí.**

Indikátor: Pilotní vyzkoušení provozu zařízení k přivolání okamžité pomoci. Vyhodnocení možnosti jeho širšího zavedení.

Gestor: MV

Termín: 31. 12. 2018

Informace o plnění:

Pilotní projekt bude realizován jako součást projektu „nebudte slepí k domácímu násilí III“, který je financován z prostředků rezortního Programu MV v oblasti prevence kriminality na rok 2018. V současné době je realizován nákup 15 ks signalizačních nařízení s technologií umožňující ohrožené osobě přivolat okamžitou pomoc stisknutím jediného tlačítka. Zařízení je schopno lokalizovat oběť a předat údaje operačnímu středisku. Dodavatelem bude společnost Trade FIDES, a.s., která Policii ČR vybavuje pulty centralizované ochrany. Je tak zajištěno, že nakoupená zařízení budou s těmito PCO bez problémů komunikovat. Pro provoz zařízení budou dále pořízeny SIM karty od telefonního operátora. Projekt bude realizován na území KŘP Středočeského kraje (územní odbory Kladno a Příbram), které má již s používáním tohoto přístroje několikaleté zkušenosti. Dle časového harmonogramu projektu měla být signalizační zařízení včetně SIM karet přidělena vybranému KŘP do konce května 2018 se začátkem vlastní realizace projektu v červnu 2018 (do listopadu 2018). Vzhledem k tomu, že finanční prostředky byly z MV ČR převedeny až v červnu 2018, bude žádáno o prodloužení realizace projektu do června 2019.

Stanovisko Výboru: **Splněno.**

Výbor doporučuje MV po vyhodnocení pilotního projektu informovat o výstupech tohoto projektu na jednom z příštích jednání Výboru.

Výbor doporučuje MV v příštích letech rozšířit zkušební provoz signalizačního zařízení pro oběti domácího násilí i na další kraje.

Úkol č. 9: **Zpracovat koncepci pomoci osobám ohroženým domácím a genderově podmíněným násilím v rámci resortu zdravotnictví, včetně zajištění dostupnosti odborných a specializovaných zdravotnických služeb pro osoby ohrožené těmito formami násilí.**

Indikátor: Zpracovaná koncepce, počet specializovaných zdravotnických služeb pro osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím.

Gestor: MZd

Termín: 31. 12. 2017

Informace o plnění:

³²

Reformulovaný úkol na základě Aktualizace Akčního plánu.

Z důvodu financování tohoto úkolu z prostředků WHO v rámci dvouleté smlouvy BCA 16-17 a požadavků vzešlých z jednání s WHO byl tento úkol přeformulován na „Vytvořit Manuál pro lékaře Domácí násilí a genderově podmíněné násilí“ (dále jen „manuál“). Takto aktualizovaný úkol bude mít praktický a rychlý dopad na práci zdravotníků s oběťmi násilí. Manuál je již vytvořen a byl vytištěn a předán účastníkům semináře pořádaného Senátem PČR dne 16. 10. 2017 „Domácí násilí, Česká republika a svět“. Manuál je uveřejněn na webových stránkách MZd a odborných společností. Byl rozeslán na krajské úřady, přímo řízeným organizacím a některým školským zařízením k případnému využití nebo uveřejnění manuálu na jejich webových stránkách. Manuál je i návodem pro jednotlivé odbornosti lékařů jak mají postupovat při kontaktu s osobami ohroženými domácím násilím.

Stanovisko Výboru: **Částečně splněno.**

Výbor vítá aktivity MZd v této oblasti.

Výbor doporučuje zpracovat specifickou koncepci pomoci obětem domácího a genderově podmíněného násilí jak ve zdravotnictví, tak v rámci center pro duševní zdraví a na zpracování této koncepce spolupracovat s Výborem.

Úkol č. 10: **Zajistit dostupnost specializovaných terapeutických služeb pro osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím, včetně dětí, a zakotvit možnosti proplácet tyto služby ze strany zdravotních pojišťoven.**

Indikátor: Počet specializovaných terapeutických služeb v jednotlivých krajích. Způsob zakotvení možnosti proplácet tyto služby ze strany zdravotních pojišťoven.

Gestor: MZd

Termín: 31. 12. 2017 a průběžně v následujících letech

Informace o plnění:

Dostupnost služeb primárně zajišťují zdravotní pojišťovny. Služby jsou hrazeny z veřejného zdravotního pojištění. V rámci reformy psychiatrické péče by mohla Centra duševního zdraví (dále jen „Centra“) mimo jiné také poskytovat komplexní služby pro osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím, včetně dětí. V současné době vzniklo pět Center. Postupem času by takováto Centra měla fungovat v každém regionu. V průběhu tohoto a příštího roku budou pravděpodobně vypsány další výzvy na podporu vzniku 16 a posléze dalších 9 Center. Do roku 2021 je v plánu vznik celkem 30 Center, v dalších letech by měla být vytvořena síť až 100 Center rovnoměrně rozmístěných po celé České republice.

Stanovisko Výboru: **Splněno částečně.**

Výbor doporučuje představit způsob, jakým způsobem budou centra pro duševní zdraví pracovat s oběťmi domácího a genderově podmíněného násilí na jednom z příštích jednání Výboru.

Výbor doporučuje MZd zajistit závaznost naplňování Standardů kvality specializovaných služeb pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí (po jejich schválení Výborem) pro centra duševního zdraví, v případě, že budou v budoucnosti s touto cílovou skupinou pracovat.

Úkol č. 11: **Prostřednictvím dotačních titulů zajistit pravidelné, včasné a předvídatelné financování pro nestátní neziskové organizace poskytující pomoc osobám ohroženým domácím a genderově podmíněným násilím.**

Indikátor: Počet a popis dotačních titulů v oblasti pomoci osobám ohroženým domácím a genderově podmíněným násilím. Počet podpořených organizací a rozsah finanční alokace.

Gestor: MPSV, MV

Termín: 31. 12. 2015 a průběžně v následujících letech

Informace o plnění MV:

Ministerstvo vnitra v roce 2018 pokračovalo v realizaci dotačního programu Prevence sociálně patologických jevů se zaměřením na prevenci a eliminaci domácího násilí prostřednictvím práce s násilnými osobami a osobami nevládnými agresí ve vztazích. Alokovaná částka na zmíněný dotační titul činí 2 mil. Kč. Dotační komise navrhla podpořit následující projekty: Český červený kříž - *spolek VRBA 2018 - terapeutická práce s násilnými osobami a osobami nevládnými agresí ve vztazích na Prachaticku*, Centrum Locika - *Rodičem bez násilí II.*, Liga otevřených mužů - *Muži proti násilí 2018*, Život 90 - *Prevence domácího násilí páchaného na křehkých seniorech*, Diakonie ČCE – Středisko křesťanské pomoci v Praze - *Stop násilí*, Respondeo - *Jak na konflikty ve vztazích*. Projekty byly zaměřeny na terapeutickou práci s násilnými osobami a osobami nevládnými agresí ve vztazích. Výstupy projektů spočívají zejména v realizaci poradenství a terapeutických programů zaměřených na zvládnutí agrese a vzteku, ale také v tvorbě metodiky, instrukčních a informačních letáků, v uskutečnění preventivně informační kampaně a v realizaci kulatých stolů či pořádání konferencí a seminářů.

Informace o plnění MPSV:

MPSV zajišťuje národní dotační titul Rodina, který se zaměřuje i na téma prevence vzniku patologických jevů v rodině a v jeho rámci je možné žádat i na aktivity, které jsou zaměřeny tímto směrem. V roce 2018 bylo na tento titul alokováno 96,5 mil. Kč. MPSV rovněž poskytuje finance na sociální služby, které jsou zaměřeny na řešení a prevenci sociálně nepříznivých situací, ty souvisí samozřejmě i s domácím násilím.

Stanovisko Výboru: Plněno.

Výbor doporučuje MV a MPSV pokračovat ve finanční podpoře programů pro násilné osoby v rámci dotačního řízení.

Výbor doporučuje MV a MPSV zajistit v rámci dotačních titulů závaznost dodržování Minimálních standardů pro práci s původci a původkyněmi násilí v ČR.

Výbor doporučuje MV a MPSV zajistit předvídatelné a dlouhodobé financování těchto služeb (např. po vzoru dotačního programu MSp „Rozvoj služeb pro oběti trestné činnosti poskytovaných na základě zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů“).

Oblast č. 2: Děti ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím

Úkol č. 12A³³: **Zajistit dostatečné financování a dostupnost služeb odborné terapeutické pomoci pro děti žijící v rodinách s výskytem domácího násilí a pro děti ohrožené dalšími formami genderově podmíněného násilí (např. zneužívání) tak, aby byla dostupná v každém kraji.**

Indikátor: Počet služeb poskytujících odbornou terapeutickou pomoc dětem v roli osob ohrožených domácím násilím v krajích v jednotlivých letech

Gestor: MPSV

Termín: 31. 12. 2016 a průběžně v následujících letech

Informace o plnění:

Vyjádření odboru sociálních služeb, sociální práce a sociálního bydlení

Je nutné upozornit, že dle § 95 písm. g) zákona o sociálních službách zajišťuje dostupnost sociálních služeb na svém území kraj, nikoli MPSV. MPSV nesleduje v rámci systému sociálních služeb cílovou skupinu „děti žijící v rodinách s výskytem domácího násilí“. Podpora pro tyto děti je v rámci systému sociálních služeb zajištěna prostřednictvím rozmanitých druhů sociálních služeb, například nízkoprahových zařízení pro děti a mládež,

³³

Reformulovaný úkol na základě Aktualizace Akčního plánu.

případně telefonických krizových linek. Finanční podporu těchto dvou druhů služeb ilustruje níže uvedená tabulka:

Rok	2016		2017	
	Počet	Dotace	Počet	Dotace
nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	241	236 605 566 Kč	241	292 218 706 Kč
telefonická krizová pomoc	38	49 337 439 Kč	35	55 274 812 Kč
Celkem	279	285 943 005 Kč	276	347 493 518 Kč

Vyřádění odboru ochrany práv dětí

Odbor nemá v gesci dotační titul, z něhož by mohl financovat poskytovatele odborné terapeutické pomoci pro děti žijící v rodinách s výskytem domácího násilí. Pokud je případ dítěte vyhodnocen ze strany OSPOD obecního úřadu obce s rozšířenou působností (dále jen „OÚ ORP“) jako případ dítěte ohroženého dle § 6 písm. g) zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o SPO“) násilím mezi rodiči nebo jinými osobami odpovědnými za výchovu dítěte, případně násilím mezi dalšími fyzickými osobami, je mu poskytována sociálně právní ochrana (dále jen „SPO“). V rámci intervence zprostředkovávají pracovníci OSPOD odbornou psychologickou a terapeutickou pomoc dítěti, která navazuje na SPO, a odpovídá jeho individuálním potřebám.

V rámci standardizace výkonu SPO by OSPOD měly podporovat návaznost SPO na další služby, a to v souladu s cíli podpory stanovenými v individuálním plánu ochrany dítěte (dále jen „IPOD“). Za tímto účelem OSPOD rozvíjí síť služeb pro ohrožené děti a rodiny ve své spádové oblasti a multidisciplinární spolupráci s jejich poskytovateli. Takto tedy pracovníci zajišťují dostupnost odborné terapeutické pomoci pro děti ohrožené domácím násilím v rodině. Splnění těchto požadavků podléhá kontrole kvality SPO, kterou provádějí u obecních úřadů krajské úřady a u krajských úřadů MPSV.

Pracovníci a pracovnice OSPOD OÚ ORP mohou na zajištění této odborné pomoci využít finanční prostředky ze zvláštní účelové dotace MPSV ze státního rozpočtu na výkon SPO pro obce s rozšířenou působností a hl. město Prahu. Tato dotace byla výrazně navýšena od roku 2015 i v souvislosti se standardizací výkonu SPO, která přispěla k individualizaci podpory ohrožených dětí a ke specializaci pracovníků OSPOD, kdy od 1. 1. 2015 musí v týmu pracovníků OSPOD působit také pracovník specializovaný na agendu ochrany týraných a zneužívaných osob. V rámci dotace je podpořeno 227 obcí s rozšířenou působností a úřadů městských částí Prahy.

Přehled vynaložených prostředků v rámci dotace MPSV pro obecní úřady obcí s rozšířenou působností a hl. město Praha na výkon agendy SPO za léta 2014 – 2018:

Rok	Výše vynaložených prostředků
2018	1 339 908 642 Kč
2017	1 335 172 876 Kč
2016	1 199 231 612 Kč
2015	1 129 270 521 Kč

Na podporu dostupnosti a síťování služeb pro ohrožené děti, tj. i pro děti ohrožené domácím násilím, a jejich rodin se zaměřuje individuální projekt MPSV „Systémový rozvoj a podpora nástrojů sociálně-právní ochrany“ (dále jen „IP MPSV“). Jednou z jeho klíčových aktivit (dále jen „KA“) je KA č. 1 „Podpora a rozvoj služeb v oblasti sociálně-právní ochrany dětí“. Cílem je podpora síťování služeb pro práci s dětmi a rodinami spolupracujícími s OSPOD s důrazem na systémovost, návaznost a provázanost služeb a jejich preventivní charakter, dále

vydefinování a pilotní ověření inovativních a preventivních služeb pro ohrožené rodiny a děti za účelem včasného řešení jejich situace. V rámci této aktivity byly publikovány analýzy, a to:

Analýza inovativních postupů a služeb pro rodiny a děti v ČR – ta se mimo jiné zabývá potřebností rozvoje služeb zaměřených i na oblast domácího násilí a také prezentuje příklady dobré praxe v této oblasti;

Analýza služeb pro ohrožené rodiny a děti spadající do systému preventivních služeb na podporu rodiny v zahraničí, vč. příkladů dobré praxe – zde je kapitola věnovaná tématu prevence domácího násilí.

Analýzy slouží jako podklad k tvorbě potřebných systémových opatření. Aktivity realizované v rámci KA č. 1 na krajské a lokální úrovni probíhají na území 11 krajů (zapojeny nejsou kraje Jihočeský, Plzeňský a Liberecký) a je do ní zapojeno 124 obcí s rozšířenou působností (dále jen „ORP“). Na začátku spolupráce se síťářem probíhá fáze mapování potřeb aktérů lokální či krajské sítě služeb pro ohrožené děti a rodiny. Na základě něj následně probíhá tvorba a realizace lokální/krajské strategie síťování služeb. Výsledky pilotního ověření síťování na úrovni obcí a krajů se promítnou do celkových výstupů KA č. 1, tj. budou využity pro tvorbu Analýzy sítě služeb, která bude obsahovat rady a doporučení k tomu, jak síťovat služby pro děti a i reálný model minimální sítě služeb. Vzniknout by měla i Metodika pro vytvoření minimální sítě služeb na úrovni ORP a Metodika lokálního síťování a práce a vedení lokálních síťářů, která by měla být vodítkem pro ostatní obce a kraje, aby věděly, jakým způsobem mají rozvíjet síť místních služeb reagujících na potřeby místních dětí, tj. včetně sítě služeb pro děti žijící v rodinách s výskytem domácího násilí.

Stanovisko Výboru: Splněno částečně.

Výbor vítá aktivity MPSV za účelem zajištění odborné terapeutické pomoci pro děti ohrožené domácím násilím v rodině.

Výbor doporučuje MPSV, aby Výbor informoval o. výstupech uvedených analýz a realizaci projektu na jednom z příštích jednání Výboru.

Úkol č. 13: **Vytvořit standardy pro asistované styky násilných rodičů a dětí vyrůstajících v rodinách s výskytem domácího násilí tak, aby tyto standardy zohledňovaly především zájem dítěte a jeho bezpečnost. Zakotvit povinnost jejich využívání.**

Indikátor: Vytvoření standardů a popis způsobu jejich využívání.

Gestor: MPSV

Termín: 31. 12. 2015 a průběžně v následujících letech

Informace o plnění:

Systémové ukotvení asistovaných styků bylo řešeno v průběhu roku 2017 v rámci novely zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálních službách“). Záměrem MPSV bylo zahrnout asistované styky do činností „služeb pro rodinu“, což měl být nový typ komplexnější sociální služby pro rodiny zavedený novelou, který měl nahradit sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi. Potom by se poskytovatelé této služby řídili standardy kvality sociálních služeb, které by zohledňovaly zájem a zdůrazňovaly potřebu ochrany práv dítěte. Asistované styky měly být legislativně ukotveny v novelizované vyhlášce č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách. V roce 2018 nedošlo v této věci k žádné změně. Nyní záleží na tom, v jaké podobě se podaří prosadit novelu zákona o sociálních službách a související prováděcí vyhlášku.

Stanovisko Výboru: Splněno částečně.

Výbor vítá přípravu novely zákona o sociálních službách a systémového ukotvení asistovaných styků.

Výbor doporučuje MPSV zahrnout asistované styky jako typ sociální služby do činností „služeb pro rodinu“ – nového typu komplexnější sociální služby pro rodinu a legislativně ukotvit v novelizované vyhlášce č. 505/2006 Sb. včetně standardů asistovaných styků. Výbor doporučuje MPSV spolupracovat na přípravě standardů asistovaných styků s Výborem.

Úkol č. 14: **V rámci implementace Akčního plánu k naplnění Národní strategie ochrany práv dětí 2012 – 2015 a návazných koncepčních dokumentů zajistit realizaci opatření vedoucích k ochraně dětí před domácím a genderově podmíněným násilím.**

Indikátor: Počet a popis realizovaných opatření v jednotlivých letech.

Gestor: MPSV

Termín: 31. 12. 2015 a průběžně v následujících letech

Informace o plnění:

Záměrem je v budoucnu vytvořit navazující strategický dokument na Národní strategii ochrany práv dětí. Zde bude prosazován rozvoj služeb pro děti a jejich rodiny, které budou schopné komplexně reagovat na jejich potřeby, tj. i na potřeby, které vyplývají z násilí mezi rodiči či jinými osobami odpovědnými za výchovu dítěte. MPSV se zde bude soustředit na tato opatření:

- legislativní ukotvení státem garantované minimální sítě preventivních služeb na podporu ohrožených rodin s dětmi, včetně dětí ohrožených domácím násilím;
- podporu preventivních a inovativních služeb pro ohrožené rodiny a děti, které budou reagovat na potřeby ohrožených dětí ve specifických situacích (tj. i dětí se syndromem CAN a dětí, které jsou obětí domácího násilí),
- systémové ukotvení navrženého modelu preventivních služeb na podporu ohrožených rodin a dětí (legislativní ukotvení, udržitelné financování).

Rozvoj komunitních služeb pro děti (včetně těch pro děti ohrožené domácím násilím) prosazuje odbor 23 v rámci přípravy Akčního plánu přechodu od ústavní péče k podpoře v komunitě s pomocí terénních, ambulantních a pobytových sociálních služeb komunitního typu pro období 2019 – 2021, který je na úrovni MPSV aktuálně vytvářen.

Stanovisko Výboru: **Nesplněno.**

Výbor doporučuje MPSV se soustředit na výše uvedená opatření a zpracovat strategický dokument navazující na Národní strategii ochrany práv dětí, v rámci tohoto dokumentu věnovat zvýšenou pozornost ochraně dětí před domácím a genderově podmíněným násilím a zapojit Výbor do příprav tohoto dokumentu.

Úkol č. 15: **Podpořit v rámci státní podpory sportu realizaci osvětových kampaní zaměřených na prevenci sexuálního obtěžování, šikany a dalších forem genderově podmíněného násilí ve sportu u mládeže.**

Indikátor: Počet podpořených projektů.

Gestor: MŠMT

Termín: 31. 12. 2015 a průběžně v následujících letech

Informace o plnění:

V plnění za rok 2017 bylo informováno, že do dotačního programu „Organizace sportu 2018“ bylo téma sexuálního obtěžování, šikany a dalších forem genderově podmíněného násilí ve sportu implementováno do hlavních cílů programu, a to dvěma následujícími prioritami:

- podpora rovnosti dívek a chlapců ve sportovních aktivitách se zaměřením na speciální podporu podrepräsentovaného pohlaví u jednotlivých sportů a vytváření možností pro sportovní aktivity všech skupin obyvatelstva;
- prevence negativních jevů v oblasti sportu, včetně prevence sexuálního obtěžování a genderově podmíněného násilí.

Tento program byl vyhlášen 13. 2. 2018 na webových stránkách MŠMT: <http://www.msmt.cz/sport-1/vyhlaseni-dotacniho-neinvesticniho-programu-organizace-1>
Tímto byly z pozice úrovně MŠMT vytvořeny podmínky podpory osvětových kampaní.

V průběhu roku 2018 sportovní svazy zatím neuskutečnily žádnou osvětovou kampaň, která by byla zaměřena na prevenci sexuálního obtěžování, šikany a dalších forem genderově podmíněného násilí ve sportu u mládeže.

Český olympijský výbor jakožto organizace dotovaná v rámci státní podpory sportu uspořádal tyto akce k prevenci sexuálního obtěžování, šikany a dalších forem genderově podmíněného násilí:

- Video „Sexuální obtěžování a šikana ve sportu“: <https://www.olympic.cz/text/obtezovani>
- Připojení se ke kampani Rady Evropy „Tady se nedotýkej“: http://www.tadysenedotykej.org/Default_cz.asp
- Konference „Sport na hraně“ 12.10.2018 v Senátu ČR (výstupy se ještě připravují)

Stanovisko Výboru: **Splněno.**

Výbor doporučuje MŠMT informovat a motivovat žadatele k realizaci osvětových kampaní zaměřených na prevenci sexuálního obtěžování, šikany a dalších forem genderově podmíněného násilí ve sportu u mládeže a nadále tyto kampaně podporovat v dotačním řízení.

Úkol č. 17: **Finančně podpořit zavádění programů pro rodiče, kteří se dopouštějí domácího násilí a kteří zažili domácí a genderově podmíněné násilí, zaměřených na rozvoj rodičovských kompetencí.**

Indikátor: Počet podpořených programů v jednotlivých letech.

Gestor: MPSV

Termín: 31. 12. 2016 a průběžně v následujících letech

Informace o plnění:

V gesci odboru ochrany práv dětí nejsou žádné dotační tituly, z nichž by bylo možné financovat poskytovatele programů pro rodiče, kteří se dopouštějí domácího násilí, a kteří zažili domácí a genderově podmíněné násilí, zaměřených na rozvoj rodičovských kompetencí. Odbor 23 vyplácí zvláštní účelovou dotaci ze státního rozpočtu ORP a hl. městu Praze na výkon agendy SPO, která otevírá prostor pro úhradu těchto služeb násilnému rodiči za předpokladu, že rodič v hmotné nouzi nemá prostředky na úhradu odborných služeb, a zároveň nejsou služby pro násilné osoby zajišťovány v regionu bezplatně. Z této dotace jsou hrazeny i osobní výdaje spojené se zaměstnáváním pracovníka OSPOD, který se zabývá agendou ochrany týraných a zneužívaných dětí, včetně jeho vzdělávání v této specializaci. OÚ ORP mají možnost z této dotace uhradit i další odbornou pomoc rodičům dětí ohrožených domácím násilím, pokud je tato pomoc v zájmu dítěte. Kromě toho však pracovníci OSPOD zprostředkovávají i sociální služby k rozvoji kompetencí rodičů, které jsou jim poskytovány bezplatně např. sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi.

Doplňující informace ÚV ČR o plnění:

V metodice dotačního programu Rodina na rok 2019 je uvedeno následující: „Cílem dotačního programu je podpora služeb pro rodiny, které mají preventivní a podpůrný charakter. Služby mají posilovat rodičovské kompetence, zkvalitňovat rodinné vztahy, podporovat rodiny v péči o děti, jejich výchově a při sladování práce a rodiny, a napomáhat při předcházení a řešení krizových situací v rodině, včetně domácího násilí, týrání a zneužívání dětí.“

Stanovisko Výboru: **Plněno částečně.**

Výbor doporučuje MPSV pokračovat v podpoře zavádění programů pro rodiče, kteří se dopouštějí domácího násilí a kteří zažili domácí a genderově podmíněné násilí, zaměřených na rozvoj rodičovských kompetencí v rámci dotačního programu Rodina a informovat Výbor o počtu podpořených programů v rámci tohoto dotačního programu.

Oblast č. 3: Práce s násilnými osobami

Úkol č. 3B³⁴: **Vytvořit dotační titul zaměřený na práci s původci a původkyněmi domácího a genderově podmíněného násilí i genderově motivovaného útisku, která má preventivní a podpůrný charakter.**

Indikátor: Vypsání dotačního titulu.

Gestor: MPSV

Termín: 31. 12. 2018

Informace o plnění:

Vypisování dotačních titulů financovaných ze státního rozpočtu, na podporu jednotlivých cílových skupin je věcně a systémově nemožné. Uvedená cílová skupina je v dostatečné míře podporovaná v rámci systému sociálních služeb a sociální práce v ČR.

Doplňující informace ÚV ČR o plnění:

Na základě podnětu Rady vlády rovnost žen a mužů a po dohodě s MPSV byla podpora programů pro práci s násilnou osobou byla zařazena do dotačního programu Rodina 2019 a Minimální standardy pro práci s původci a původkyněmi násilí v ČR zařazeny jako součást školicích materiálů pro hodnotitele a hodnotitelky žádostí.

Stanovisko Výboru: **Splněno.**

Výbor doporučuje MPSV nadále podporovat práci s násilnými osobami v rámci dotačního programu Rodina.

Úkol č. 19: **Zajistit celorepublikovou dostupnost terapeutických intervencí pro násilné osoby tak, aby v každém kraji byla k dispozici alespoň jedna specializovaná organizace (např. zřizovatelů/poskytovatelů služby intervenčních center) poskytující terapeutické intervence pro násilné osoby**

Indikátor: Počet podpořených organizací poskytujících terapeutické intervence pro násilné osoby v jednotlivých krajích.

Gestor: MPSV ve spolupráci s MV

Termín: 31. 12. 2017 a průběžně v následujících letech

Informace o plnění MPSV:

Vyjádření odboru sociálních služeb, sociální práce a sociálního bydlení

Je nutné upozornit, že dle § 95 písm. g) zajišťuje dostupnost sociálních služeb na svém území kraj, nikoli MPSV. „Násilné osoby“ nejsou sledovanou cílovou skupinou v rámci systému sociálních služeb. Bylo zapracováno do neschválené novely zákona o sociálních službách (sněmovní tisk 1081), bude opět předloženo v roce 2019.

Doplňující informace ÚV ČR o plnění:

Na základě podnětu Rady vlády rovnost žen a mužů a po dohodě s MPSV byla podpora programů pro práci s násilnou osobou byla zařazena do dotačního programu Rodina 2019

³⁴ Nově zařazený úkol na základě Aktualizace Akčního plánu.

a Minimální standardy pro práci s původci a původkyněmi násilí v ČR zařazeny jako součást školních materiálů pro hodnotitele a hodnotitelky žádostí.

Informace o plnění MV:

Ministerstvo vnitra podporuje dostupnost terapeutických intervencí pro násilné osoby prostřednictvím dotačního programu Prevence sociálně patologických jevů se zaměřením na prevenci a eliminaci domácího násilí prostřednictvím práce s násilnými osobami a osobami nezvládajícími agresi ve vztazích (viz. úkol č. 11).

Stanovisko Výboru: **Plněno částečně.**

Výbor vítá podporu programů pro práci s násilnou osobou ze strany MV a doporučuje v této podpoře nadále pokračovat a navýšit finanční alokaci dotačního programu.

Výbor doporučuje MPSV nadále podporovat práci s osobami dopouštějících se násilí v blízkých vztazích v dotačním programu Rodina vč. zajištění dodržování Minimálních standardů pro práci s původci a původkyněmi násilí v ČR zpracovaných Výborem.

Úkol č. 20: **Vést aktualizovaný seznam organizací poskytujících terapeutické intervence pro násilné osoby a zveřejňovat tento seznam na internetových stránkách příslušných resortů.**

Indikátor: Odkaz na seznam těchto organizací.

Gestor: MPSV, MV, MSp

Termín: 31. 12. 2015 a průběžně v následujících letech

Informace o plnění MPSV:

Vyjádření odboru sociálních služeb, sociální práce a sociálního bydlení

Péče a podpora násilných osob je gesci jiných resortů. V gesci MPSV jsou intervenční centra, která jsou pro osoby ohrožené domácím násilím a pro osoby blízké, které nejsou pachatelé.

Informace o plnění MV:

Na stránkách Ministerstva vnitra jsou uveřejněny organizace podpořené z dotačního programu Prevence sociálně patologických jevů se zaměřením na prevenci a eliminaci domácího násilí prostřednictvím práce s násilnými osobami a osobami nezvládajícími agresi ve vztazích.

Informace o plnění MSp:

Probační programy akreditované v rámci dotačního titulu "Probační a resocializační programy pro dospělé pachatele" s řádnou akreditací platnou v období 1. 1. 2018 - 31. 12. 2020 jsou zveřejněny na <https://www.justice.cz/web/msp/dotace-v-oblasti-trestni-politiky?clanek=probacni-a-resocializacni-programy-pro-dospete-pachatele> .

Stanovisko Výboru: **Plněno.**

Úkol č. 21: **Zajistit závaznost dodržování standardů práce s násilnou osobou ze strany organizací poskytujících terapeutické intervence pro násilné osoby.**

Indikátor: Zakotvení druhových standardů v příslušných obecně závazných právních předpisech.

Gestor: MPSV

Termín: 31. 12. 2017 a průběžně v následujících letech

Informace o plnění:

Vyjádření odboru sociálních služeb, sociální práce a sociálního bydlení

Z hlediska sociálních služeb jsou závazné standardy kvality v příloze č. 2 vyhlášky č. 505/2006 Sb. Jsou koncipovány pro všechny druhy sociálních služeb.

Doplňující informace ÚV ČR o plnění:

Na základě podnětu Rady vlády rovnost žen a mužů a po dohodě s MPSV byla podpora programů pro práci s násilnou osobou byla zařazena do dotačního programu Rodina 2019 a Minimální standardy pro práci s původci a původkyněmi násilí v ČR zařazeny jako součást školících materiálů pro hodnotitele a hodnotitelky žádostí.

Stanovisko Výboru: Částečně plněno.

Výbor doporučuje MPSV nadále zohledňovat Minimální standardy pro práci s původci a původkyněmi násilí v ČR v rámci školení hodnotitelů žádostí v rámci dotačního řízení Rodina.

Výbor doporučuje MPSV aktualizovat vyhlášku č. 505/2006 Sb. a zahrnout do jejích příloh tyto standardy.

Oblast č. 4: Vzdělávání a interdisciplinární spolupráce

Úkol č. 4B³⁵: **Do plánu vzdělávání Justiční akademie na rok 2018 zahrnout alespoň 4 vzdělávací aktivity zaměřené specificky na problematiku domácího a genderově podmíněného násilí.**

Indikátor: Počet vzdělávacích aktivit zařazených do plánu vzdělávání.

Gestor: MSp

Termín: 31. 12. 2018

Informace o plnění:

V plánu pro rok 2018, který schválila Rada Justiční akademie, byly zařazeny 4 semináře na téma „Domácí násilí“.

Stanovisko Výboru: Splněno.

Výbor vítá zařazení seminářů na téma domácího násilí do plánu vzdělávání Justiční akademie.

Výbor doporučuje nadále pokračovat v pravidelném zařazování seminářů na téma domácího a genderově podmíněného násilí do plánu vzdělávání Justiční akademie.

Úkol č. 22: **Ustavit mezipříslušní pracovní skupinu pro oblast domácího a genderově podmíněného násilí složenou rovněž z členek a členů Výboru a organizací působících v oblasti potírání domácího a genderově podmíněného násilí. Na základě činnosti pracovní skupiny začlenit vzdělávání v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí do platných koncepcí MŠMT.**

Indikátor: Vznik pracovní skupiny. Počet jejích setkání. Způsob začlenění vzdělávání v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí do platných koncepcí MŠMT.

Gestor: MŠMT ve spolupráci s MPSV, MZd, MSp, MV

Termín: 31. 12. 2015 a průběžně v následujících letech

Informace o plnění MŠMT:

³⁵

Nově zařazený úkol na základě Aktualizace Akčního plánu.

Na základě plnění z roku 2017 a komunikace s Odborem rovnosti se plánuje na jednání Pracovní skupiny pro genderovou rovnost na MŠMT 6. 11. 2018 zařadit téma domácího násilí a genderově podmíněného násilí. Na jednání budou pozváni zástupci a zástupkyně jednotlivých zainteresovaných resortů a také předsednictva Výbor pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách. Program jednání je v tomto okamžiku upřesňován s Odborem rovnosti.

Stanovisko Výboru: **Splněno.**

Výbor doporučuje MŠMT při přípravě koncepčních materiálů spolupracovat s Výborem na začlenění vzdělávání v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí do těchto materiálů.

Úkol č. 23: **Zajistit pravidelné školení pracovníků a pracovníc OSPOD v povinnosti zajistit prostřednictvím odborných pracovišť asistovaný styk násilného rodiče s dětmi v případech domácího násilí.**

Gestor: MPSV

Indikátor: Počet proškolených pracovníků a pracovníc.

Termín: 31. 12. 2015 a průběžně v následujících letech

Informace o plnění:

MPSV akredituje vzdělávací programy dalšího vzdělávání sociálních pracovníků dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. Pro oblast sociální práce je k datu 1. 10. 2018 akreditováno 25 vzdělávacích programů tematicky zaměřených na domácí anebo genderově podmíněné násilí.

Stanovisko Výboru: **Plněno částečně.**

Výbor vítá vzdělávací aktivity MPSV v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí. Výbor doporučuje MPSV po zpracování standardů asistovaných styků a závazné metodiky pro OSPOD zohlednit tyto dokumenty v rámci dalšího vzdělávání pracovníků a pracovníc OSPOD.

Úkol č. 25: **Zajistit průběžné školení pracovníků a pracovníc relevantních institucí a organizací: Policie ČR, justice, školství, sociální práce (včetně OSPOD a sociálních kurátorů a kurátorek) v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí.**

Indikátor: Počet uspořádaných školení a počet jejich účastníků a účastnic.

Gestor: MV, MSp, MŠMT, MPSV

Termín: 31. 12. 2015 a průběžně v následujících letech

Informace o plnění MV:

Na základě pokynu policejního prezidenta č. 291/2017 k metodické činnosti v oblasti obětí trestných činů a domácího násilí byli v průběhu celého roku proškoleni policisté služby pořádkové policie a služby kriminální policie, kteří se v praxi setkávají s případy domácího násilí (metodici územních odborů jsou povinni zajistit školení pro tyto policisty min. 1 x ročně). Konkrétní počty proškolených policistů za předchozí kalendářní rok zasílají jednotlivá krajská ředitelství na Ředitelství služby pořádkové policie vždy do 15. ledna následujícího roku. Údaje za letošní rok tady budou k dispozici po 15. lednu 2019.

Ředitelství služby pořádkové policie v současné době připravuje ve spolupráci s Úřadem služby kriminální policie a vyšetřování PP ČR a Útvarem policejního vzdělávání a služební přípravy vzdělávací program, jehož absolvování bude podmínkou výkonu funkce metodika dle uvedeného pokynu policejního prezidenta. Tím bude zajištěna jednotnost a kontinuita vzdělávání metodiků a prokazatelnost získané kvalifikace (v systému EKIS). Vzdělávací program bude po jeho dokončení předložen ke schválení a registraci Ministerstvu vnitra.

Informace o plnění MSp:

V roce 2018 proběhla v dané problematice prozatím 3 školení organizovaná Justiční akademií. Další je plánováno na listopad.

06.03.2018 (16 účastníků)

25.04.2018 (75 účastníků)

17.09.2018 (32 účastníků)

14.11.2018 (60 účastníků)

Informace o plnění MŠMT:

V období 2015 - 2018 bylo v rámci DVPP realizováno 56 vzdělávacích programů v oblasti problematiky agresivity, šikany, domácího a genderově podmíněného násilí s celkovým počtem 1026 proškolených účastníků. Pro oblast předškolního vzdělávání byl akreditován a následně cílově skupině nabízen vzdělávací program Prevence sexuálně motivovaných trestných činů pro učitele MŠ a I. stupeň ZŠ; Nepodceňujte dětské kreslení aneb Dětský obraz jako zrcadlo dětského prožívání, pro oblast základního vzdělávání programy Agrese a agresivita dětí a mládeže; Agrese, šikana a proces jejich řešení, Příčiny páchaní domácího násilí; Strategie vyšetřování šikany; pro oblast středního vzdělávání programy Prevence domácího násilí a genderově podmíněného násilí; Strategie vyšetřování šikany pro SŠ, řídicím pracovníkům škol a školských zařízení byly určeny programy Příčiny domácího násilí, Využití filmu - Zuřivec, prevence domácího násilí a genderově podmíněného násilí.

Informace o plnění MPSV:

Vyjádření odboru sociálních služeb, sociální práce a sociálního bydlení

MPSV akredituje vzdělávací programy dalšího vzdělávání sociálních pracovníků dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. Pro oblast sociální práce je k datu 1. 10. 2018 akreditováno 25 vzdělávacích programů tematicky zaměřených na domácí anebo genderově podmíněné násilí.

Současně Ministerstvo práce a sociálních věcí od roku 2015 na základě § 103 zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, který stanoví, že na zajištění povinnosti uvedené v § 92 písm. a) a na zajištění činností sociální práce, které jsou vykonávány v souvislosti s povinnostmi uvedenými v § 92 písm. b) až d), se obcím s rozšířenou působností poskytuje příspěvek formou účelové dotace, § 102, který stanoví, že na zajištění povinnosti uvedené v § 93 písm. a) a na zajištění činností sociální práce, které jsou vykonávány v souvislosti s povinnostmi uvedenými v § 93 písm. b) a c), se krajům poskytuje příspěvek formou účelové dotace, a § 65a zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi.

Vyjádření odboru ochrany práv dětí

Odbor 23 je kompetentní vyjádřit se pouze ke vzdělávání pracovníků OSPOD, kteří mají povinnost se průběžně vzdělávat v návaznosti na standard č. 6 Profesní rozvoj zaměstnanců. Na základě kritéria 6c) by měli absolvovat průběžné vzdělávání v rozsahu minimálně 6 pracovních dnů v kalendářním roce v souladu s jejich individuálním vzdělávacím plánem, v němž by měly být naplánovány vzdělávací aktivity odpovídající specializaci jednotlivých pracovníků (tj. i specializaci ochrany týraných a zneužívaných dětí). Výdaje spojené s tímto vzděláváním lze u pracovníků OSPOD na úrovni OÚ ORP hradit ze zvláštní účelové dotace ze státního rozpočtu pro ORP a hl. městu Praze na výkon agendy SPO. Dále by měl OSPOD zajišťovat pro své zaměstnance, kteří vykonávají přímou práci s klienty, podporu nezávislého kvalifikovaného odborníka – supervizora (kritérium 6d). Tématu domácího a genderově podmíněného násilí se MPSV také věnuje v rámci příprav pracovníků OSPOD na zkoušku zvláštní odborné způsobilosti na úseku SPO, kde probíhá spolupráce MPSV a Institutu pro veřejnou správu. Zde jsou pracovníci v této oblasti proškoleni.

Na potřeby celoživotního vzdělávání pracovníků OSPOD se zaměřuje KA 3 IP MPSV s názvem Celoživotní vzdělávání pracovníků a pracovníků orgánů sociálně právní ochrany dětí a pověřených osob. Ta vychází z předpokladu, že rychlá a efektivní intervence při řešení

situace ohrožených dětí (tj. i dětí ohrožených domácím násilím) závisí ve velké míře na profesionalitě pracovníků. Cílem aktivity je vytvořit ucelený modul dalšího vzdělávání pracovníků v oblasti SPO. V rámci aktivity by měly být zohledněny i potřeby vzdělávání v rámci specializací v agendy SPO. Návrh systému celoživotního vzdělávání pracovníků OSPOD by měl tedy reflektovat i vzdělávací potřeby specialistů na agendu ochrany týraných a zneužívaných dětí, mezi něž patří i dětské oběti domácího násilí.

Stanovisko Výboru: **Plněno.**

Výbor doporučuje MPSV informovat Výbor o počtu proškolených osob v problematice domácího a genderově podmíněného násilí a rozsahu jejich školení.

Úkol č. 26: **Ve spolupráci s Výborem zpracovat metodický dokument pro rozvoj školení zdravotnického personálu specificky v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí a zajistit pravidelné školení v návaznosti na metodický dokument.**

Indikátor: Metodický dokument, počet uspořádaných školení v jednotlivých letech a počet proškolených pracovníků a pracovníc.

Gestor: MZd

Termín: 31. 12. 2017 a průběžně v následujících letech

Informace o plnění:

Metodický dokument pro rozvoj školení zdravotnického personálu v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí není zpracován ani není zajištěno pravidelné školení v návaznosti na tento dokument. Jako podklad školení může sloužit právě vytvořený manuál, který je k dispozici v e-verzi, viz úkol č. 9.

Stanovisko Výboru: **Plněno částečně.**

Výbor vítá zpracování manuálu pro lékaře k problematice domácího násilí a genderově podmíněného násilí.

Výbor doporučuje MZd realizovat školení zdravotnického personálu specificky v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí v návaznosti na zpracování rezortní koncepce pomoci obětem domácího a genderově podmíněného násilí.

Úkol č. 27: **Zpracovat analýzu současného stavu činnosti interdisciplinárních týmů a interdisciplinární spolupráce v jednotlivých krajích s identifikací stávajících problémů a příkladů dobré praxe a formulací případných doporučení.**

Indikátor: Zpracovaná analýza

Gestor: MPSV ve spolupráci s MV, MSp

Termín: 31. 12. 2016

Informace o plnění MPSV:

K interdisciplinární spolupráci jsou pracoviště OSPOD vázána díky standardizaci výkonu SPO v rámci naplňování standardu č. 7 Prevence, kde je přímo ukotven požadavek rozvíjet v rámci prevence multidisciplinární spolupráci s dalšími fyzickými osobami, právníckými osobami a orgány veřejné moci, zejména s orgány územní samosprávy, pověřenými osobami, poskytovateli sociálních služeb, zástupci škol a školských zařízení, Policií České republiky, Probační a mediační službou, soudem, státním zastupitelstvím, poskytovateli zdravotních služeb, případně dalšími fyzickými osobami, právníckými osobami a orgány veřejné moci zúčastněnými na péči o ohrožené děti podle místních potřeb a podmínek. Tato povinnost je také kontrolována v rámci naplňování standardů kvality SPO, kdy kontrolu na úrovni OÚ ORP vykonávají krajské úřady a kontrolu krajských úřadů vykonává MPSV. Předmětem multidisciplinární spolupráce by měla být i prevence domácího násilí.

Za účelem efektivnějšího navazování multidisciplinární spolupráce a rozvoje sítě služeb pro ohrožené děti a jejich rodiny na lokální a regionální úrovni zahájilo MPSV realizaci KA 1 „Podpora a rozvoj služeb v oblasti sociálně-právní ochrany dětí“ v rámci IP MPSV. KA 1 probíhá na území 11 krajů (s výjimkou kraje Jihočeského, Plzeňského a Libereckého). Pro každé pilotní pracoviště OSPOD OÚ ORP je k dispozici lokální síť, který podporuje proces síťování služeb ve správním obvodu obce. Úkolem lokálních sítí je podporovat pracovníky OSPOD OÚ ORP, a společně s nimi a s dalšími aktéry sítě vytvářet model sítě služeb pro ohrožené rodiny s dětmi v jejich spádové oblasti podle potřeb cílové skupiny. Aktivita také otevírá prostor pro sdílení zkušeností, propojování a vzájemnou komunikaci aktérů sítě služeb.

Informace o plnění MV:

Ani v letošním roce nebylo Ministerstvo vnitra vyzváno, aby přispělo do požadované analýzy

Informace o plnění MSp:

MSp nebylo gestorem o spolupráci požádáno.

Stanovisko Výboru: Nesplněno.

Výbor doporučuje MPSV aby bez větších odkladů zpracovalo analýzu v úzké spolupráci s MV a MSp. Analýza by měla obsahovat nejen kvantitativní data (kdo, kolikrát se sešel, atd.), ale i kvalitativní a obsahovou analýzu činností jednotlivých IDT a jejich srovnání.

Úkol č. 28A³⁶: **V rámci Programu prevence kriminality na místní úrovni podporovat interdisciplinární spolupráci i v oblasti sexuálního násilí i genderově motivovaného útisku.**

Indikátor: Šíření informace o možnostech interdisciplinární spolupráce v oblasti sexuálního násilí i genderově motivovaného útisku v rámci Programu prevence kriminality na místní úrovni.

Gestor: MV

Termín: 31. 12. 2018

Informace o plnění:

Projekty podporované v rámci Programu prevence kriminality na místní úrovni nejsou výhradně zaměřeny na oblast sexuálního a genderově podmíněného násilí. Některé z nich se však tohoto tématu částečně dotýkají. Jedná se např. o projekt Ústeckého kraje, který pro odborníky (sociální pracovníky nestátních neziskových organizací, sociální kurátory, kurátory pro mládež), kteří se setkávají s klienty a řeší jejich situaci, připravil pobytovou akci a výměnu dobré praxe při práci s obětí i pachatelem, na které bylo sexuální násilí jedním z řešených témat. Dále se jedná o projekty zaměřené na realizaci kurzů sebeobranu pro vytipované cílové skupiny, které se staly obětí trestného činu (Kolín, most). Na setkání krajských manažerů prevence kriminality byla v rámci jednotlivých přednášek propagována mezioborová spolupráce v případech sexuálního násilí.

Stanovisko Výboru: Splněno částečně.

Výbor doporučuje MV systematicky se věnovat podpoře interdisciplinární spolupráce v oblasti sexuálního a genderově podmíněného násilí v rámci Programu prevence kriminality.

Úkol č. 29: **V souladu s doporučeními iniciativy „Specialista DnM“, jejímž garantem je Asociace pracovníků intervenčních center, podporovat specializaci Policie ČR na případy domácího a genderově podmíněného násilí.**

³⁶

Reformulovaný úkol na základě Aktualizace Akčního plánu.

Indikátor: Počet specializovaných policistů a policistek na případy domácího a genderově podmíněné násilí na úrovni jednotlivých organizačních článků policie.
Gestor: MV
Termín: 31. 12. 2015 a průběžně v následujících letech

Informace o plnění:

Cílem projektu „Nebudte slepí k domácímu násilí III“ (viz. úkol č. 8) je rovněž podpora specializace policistů v rámci profesionální komunikace s oběťmi domácího násilí včetně předcházení sekundární viktimizaci těchto osob. Relevantní údaje ohrožené osoby zapojené do pilotního projektu budou uloženy v policejní databázi tak, aby policie po přijetí signálu SOS ihned znala osobní údaje oběti i útočnicka, historii domácího násilí v rodině apod. Tím odpadne potřeba znovu sdělovat všechny tyto údaje policii při první telefonickém kontaktu, kdy je oběť rozrušená a mnohdy není vůbec schopna komunikovat.

Stanovisko Výboru: **Plněno částečně.**

Výbor doporučuje MV informovat o počtu proškolených policistů a policistek a počtu policistek a policistů specializovaných na domácí a genderově podmíněné násilí.

Úkol č. 32: **Prostřednictvím intenzivního vzdělávání a metodického vedení zajistit ochranu osob ohrožených domácím a genderově podmíněným násilím před druhotnou viktimizací ze strany profesí, které přichází do styku s těmito osobami.**

Indikátor: Počet školení pro OSPOD. Novelizace příslušných metodických dokumentů pro OSPOD.
Gestor: MPSV
Termín: 31. 12. 2015 a průběžně v následujících letech

Informace o plnění:

V souvislosti se standardizací SPO se musí všichni pracovníci OSPOD průběžně vzdělávat. V individuálním plánu vzdělávání by se měla odrážet také specializace pracovníka OSPOD (tj. i specializace na ochranu týraných a zneužívaných dětí), tj. měly by zde být rozvojové a vzdělávací aktivity zaměřené na zvýšení odbornosti v dané specializaci. Údaje o počtu školení v této oblasti nejsou na celorepublikové úrovni sledovány. Dále by měl OSPOD zajišťovat pro své zaměstnance, kteří vykonávají přímou práci s klienty, podporu nezávislého kvalifikovaného odborníka – supervizora. Téma domácího násilí je také tématem metodických porad organizovaných pro pracovníky krajských úřadů ze strany MPSV, kteří informace předávají OSPOD na obecní úrovni.

Stanovisko Výboru: **Plněno částečně.**

Výbor doporučuje MPSV informovat o počtu školení a počtu metodických porad zaměřených na domácího násilí.

Úkol č. 33: **Ve spolupráci s Českou školskou inspekcí provést šetření způsobu a rozsahu vzdělávání o domácím a genderově podmíněném násilí na základních a středních školách a zajistit odbornou podporu při rozvoji tohoto vzdělávání.**

Indikátor: Výstupy šetření. Každoročně poskytované informace o způsobu a rozsahu zajištění odborné pomoci základním a středním školám.
Gestor: MŠMT
Termín: 31. 12. 2015 a průběžně v následujících letech

Informace o plnění:

Téma domácího a genderově podmíněného násilí bylo okrajově zahrnuto do šetření ČŠI na téma prevence rizikového chování v roce 2016. Zjištěná data jsou publikována v závěrečné zprávě z tohoto šetření: č. j. ČŠIG-3529/16-62. Záměr a obsah šetření se zaměřením na domácí a genderově podmíněné násilí je v současné době intenzivně diskutován.

K uvedené informaci o plnění předmětného úkolu uvádíme, že Česká školní inspekce v rámci hodnotící a kontrolní činnosti ve školách sleduje problematiku prevence a řešení rizikového chování pravidelně. Nejde tedy jen o zmiňované tematické šetření z roku 2016. Informace jsou k dispozici ve výročních zprávách zveřejňovaných na internetových stránkách Česká školní inspekce. V oblasti prevence a řešení rizikového chování ve školách jsou sledovány nejruznější aspekty a souvislosti rizikového chování, přičemž pro následující období je připravováno další upřesnění celé sledované problematiky tak, aby bylo možné podrobněji komentovat např. faktory a motivace, které k rizikovému chování přispívají. Realizaci samostatného šetření zaměřeného na způsob a rozsah vzdělávání o domácím a genderově podmíněném násilí nepovažujeme s ohledem na velké množství prioritních témat, kterým je třeba se v rámci sledování a hodnocení kvality vzdělávání věnovat, pro následující období za perspektivní, nicméně budeme zvažovat, jakým způsobem tuto problematiku více začlenit do vhodných typů inspekční činnosti.

Stanovisko Výboru: Nesplněno.

Výbor doporučuje MŠMT intenzivně jednat s ČŠI a realizovat šetření v následujícím roce.

Oblast č. 5: Společnost a domácí a genderově podmíněné násilí

Úkol č. 5B³⁷: **Realizovat vzdělávací seminář pro poskytovatele sociálních služeb zaměřený na specifika práce s migrujícími osobami - oběťmi domácího násilí.**

Indikátor: Realizovaný seminář.

Gestor: MPSV

Termín: 31. 12. 2018

Informace o plnění:

Realizovaný kulatý stůl problematice násilí v sociálních službách (14. 6. 2017).

22. 6. 2017 – konference MPSV k problematice genderově podmíněného násilí realizovaná v Plzni - hlavním cílem konference bylo informování o navrhovaném novém druhu sociální služby (součást návrhu tzv. velké novely zákona o sociálních službách) „Služba pro osoby ohrožené genderově podmíněným násilím“ a její představení. Současně s touto konferencí vyšla tisková zpráva, pojednávající o této problematice a upozorňující na výše zmíněnou konferenci. Dne 8. 2. 2018 proběhlo diskusní setkání MPSV k problematice násilí v sociálních službách.

Stanovisko Výboru: Nesplněno.

Výbor doporučuje MPSV realizovat seminář zaměřený na specifika práce s migrujícími osobami v souvislosti s domácím násilím.

Úkol č. 6B³⁸: **Realizovat seminář pro novináře a novinářky zaměřený na téma domácího a genderově podmíněného násilí a způsoby, jak o nich citlivě referovat.**

Indikátor: Počet uskutečněných školení, počet zúčastněných

³⁷ Nově zařazený úkol na základě Aktualizace Akčního plánu.

³⁸ Nově zařazený úkol na základě Aktualizace Akčního plánu.

Gestor: ÚV ČR ve spolupráci s MK
Termín: 31. 12. 2018

Informace o plnění:

Odbor rovnosti žen a mužů ÚV ČR připravoval v uplynulých měsících nepodstatnou změnu projektu tak, aby bylo možné tento seminář realizovat v rámci jeho aktivit. Nepodstatná změna byla schválena v říjnu 2018. Seminář je plánován na první čtvrtletí roku 2019.

Stanovisko Výboru: Splněno částečně.

Výbor doporučuje ÚV ČR informovat o uskutečněném semináři, počtu zúčastněných a na jeho přípravě spolupracovat s Výborem.

Úkol č. 7B³⁹: **Uspořádat ve spolupráci s poslaneckou sněmovnou a Senátem Parlamentu ČR seminář o Úmluvě Rady Evropy o prevenci a potírání násilí vůči ženám a domácího násilí.**

Indikátor: Uspořádání semináře.
Gestor: ÚV ČR ve spolupráci s MSp
Termín: 31. 12. 2018

Informace o plnění:

Seminář pro poslance, poslankyně, senátory a senátorky s názvem „Úmluva Rady Evropy o prevenci a potírání násilí na ženách a domácímu násilí: mýty a fakta“ proběhl dne 26. září 2018. Bližší informace o semináři vč. videozáznamů jednotlivých vystoupení jsou dostupné na tomto odkazu: <http://www.tojеровnost.cz/cs/aktuality/novinky-odboru-rovnosti-zen-a-muzu/191-istanbulska-umluva-celi-dezinformacim-zprava-ze-seminare-pro-poslance-a-poslankyne>

Stanovisko Výboru: Splněno.

Úkol č. 8B⁴⁰: **Realizovat vlastní osvětové aktivity (především mediální kampaně a odborné konference a semináře) zaměřené na prevenci genderově podmíněného násilí i genderově motivovaného útisku zohledňující mj. postavení obětí vícečetnou diskriminací (zdravotně postižených osob, osob z národnostních menšin či migrujících osob).**

Indikátor: Přehled mediálních výstupů a jejich dopadu na veřejnost.
Gestor: MV, MPSV, MSp, MŠMT
Termín: 31. 12. 2018

Informace o plnění MV:

Ministerstvo vnitra v letošním roce nerealizovalo žádnou vlastní osvětovou aktivitu, pouze participovalo na akcích jiných organizací, a to vzhledem k tomu, že tento úkol vznikl v rámci loňské aktualizace a nebylo v silách ministerstva, aby jej v letošním roce zrealizoval. Navrhujeme zahrnout úkol ve stávajícím znění do nového akčního plánu na další období.

Informace o plnění MPSV:

V letech 2017 – 2018 byla obnovena činnost pracovní skupiny, která je v gesci MPSV s cílem hodnocení stavu sociálních službách a prevence násilí v těchto službách.

³⁹ Nově zařazený úkol na základě Aktualizace Akčního plánu.

⁴⁰ Nově zařazený úkol na základě Aktualizace Akčního plánu.

Informace o plnění MSp:

Msp se problematice prevence domácího a genderově podmíněného násilí obecně věnuje zejména na sociálních sítích. Průběžně informuje o aktivitách své resortní složky - Probační a mediační služby. Jednou z pokrytých kampaní byla pomoc obětem domácího a genderového násilí zaměřená na problematiku stalkingu. Taktéž byla propagována kampaň Je to vaše právo s podtitulem „Braňte se domácímu násilí“. Odborníci PMS poskytli rady, včetně toho, jak a kde podat trestní oznámení. Dále také, jak se vyrovnat s psychickou újmou, pocity bezmoci, strachu a deprese. Msp pro MF Dnes zprostředkovalo rozhovor Milenou Ruiz, pracovnící poradny Probační a mediační služby v Ústí a Děčíně, která hovořila o důležitosti psychické podpory pro oběti domácího násilí. MSp uděluje Cenu ministra spravedlnosti. Ocenění získali také pracovníci Probační a mediační služby, kteří poskytují pomoc obětem trestných činů.

Informace o plnění MŠMT:

Informace z jednotlivých regionů:

Jihomoravský kraj

KrÚ JMK, odbor školství, oddělení prevence a volnočasových aktivit – Krajské fórum prevence 2018 zaměřené na problematiku domácího násilí – červen 2018 – pro preventisty z JMK (policie, OSPOD, NNO, OMP, ŠMP, pracovníky III. obcí atd.)

Spondea, o.p.s. – konference „Rodina v pasti konfliktu či násilí“ – říjen 2018 – určeno pro preventisty a pedagogické pracovníky z JMK

Liberecký kraj

Ohrožené dítě a jeho včasná detekce pedagogem (dysfunkční rodina a syndrom CAN).

NIDV má akreditované Další p příčiny páchaní domácího násilí – 6 h (Ptáčková, Budínová, Hurychová) a Prevence domácího násilí a genderově podmíněné domácí násilí – 6 h (Prokopová, Vargová).

Olomoucký kraj

Domácí násilí řeší P-centrum Olomouc, ale to má „v balíčku“ programu selektivní primární prevence, nikoliv jako specializovaný program.

Praha

Projekty v této oblasti podporované hl. m. Prahou v oblasti prevence kriminality:

Acorus – Stop násilí v partnerských vztazích – prevence partnerského násilí formou besed na SŠ

Bílý kruh bezpečí – Pomoc obětem trestných činů v Praze

Liga otevřených mužů – Muži proti násilí

ProFem – centrum pro oběti domácího a sexuálního násilí – Primární a sekundární prevence násilí v rodině

Pod Centrem sociálních služeb Praha působí Intervenční centrum, které poskytuje pomoc obětem domácího násilí.

Z ostatních regionů ve stanoveném termínu nebyly dodány relevantní údaje.

Stanovisko Výboru: **Plněno částečně.**

Výbor vítá intenzivní osvětové aktivity MSp zejména prostřednictvím projektu PMS „Proč zrovna já“ a doporučuje v těchto aktivitách pokračovat.

Výbor doporučuje MV, MPSV a MŠMT zintenzivnit osvětové aktivity v oblasti prevence domácího a genderově podmíněného násilí.

Úkol č. 39: **Uspořádat konferenci o úpravě péče o dítě v různých variantách, včetně střídavé péče, v souvislosti s domácím a genderově podmíněným násilím ve světle českého práva, judikatury ESLP, jakož i komparativního**

srovnání (např. Německo, Rakousko, Francie, Španělsko, Velká Británie či USA). Zajistit vydání sborníku příspěvků.

Indikátor: Proběhlá konference a počet zúčastněných osob. Počet vydaných a distribuovaných sborníků.
Gestor: MPSV ve spolupráci s ÚV ČR
Termín: 31. 12. 2016

Informace o plnění:

V roce 2018 nebyla konference o úpravě péče o dítě v různých variantách, včetně střídavé péče ze strany MPSV realizována. Cílovou skupinou, na níž se odbor 23 MPSV zaměřuje, jsou ohrožené děti, které spadají do kategorie dětí vymezených v § 6 zákona o SPOD. Těmto dětem je poskytována veřejnoprávní ochrana dětí. Samotná skutečnost, že se dítě ocitlo v rodině, kde probíhá rozvod a související řízení o úpravě poměrů rodičů k nezletilému dítěti neznámá, že toto dítě spadá do kategorie ohrožených dětí, na něž se SPOD zaměřuje. Role OSPOD v tomto řízení spočívá v tom, že vykonává funkci opatrovníka na základě § 17 odst. 1 zákona o SPOD.

Stěžejní roli při úpravě poměrů k nezletilým dětem zastávají zejména rodiče dítěte a také soudy, jejichž činnost je v gesci Ministerstva spravedlnosti. Navíc, pokud by měl organizátor konference nahlížet na otázku úpravy péče o dítě ve světle českého práva, judikatury ESLP a dalších zahraničních států, pak by organizace této konference měla skutečně spadat do gesci Ministerstva spravedlnosti. MPSV není k organizaci takto zaměřené konference kompetentním resortem.

Stanovisko Výboru: **Nesplněno.**

Výbor doporučuje MPSV realizovat konferenci o úpravě péče o dítě v různých variantách, včetně střídavé péče, v souvislosti s domácím a genderově podmíněným násilím bez větších odkladů.

Úkol č. 40: **Uspořádat konferenci o domácím a genderově podmíněném násilí pro krajské školské koordinátory a koordinátorky prevence a školní metodiky a metodičky prevence. Zajistit vydání sborníku příspěvků.**

Indikátor: Proběhlá konference a počet zúčastněných osob. Počet vydaných a distribuovaných sborníků.
Gestor: MŠMT ve spolupráci s ÚV ČR
Termín: 31. 12. 2016

Informace o plnění:

MŠMT podpořilo vytvoření preventivního filmu Jakub s problematikou domácího násilí. Tento film je spolu s metodikou volně k dispozici každé škole. V roce 2017 proběhlo celorepublikové školení pracovníků krajů, poraden i samotných škol za účasti odborníků na dané téma. V každém kraji byly realizovány 1-2 konference pro pedagogy na téma domácího násilí. Film je k dispozici ke stažení na prevence-info.cz.

Pro rok 2019 NIDV plánuje realizaci celostátní konference s názvem Primární prevence rizikového chování a problematika šikany, která bude zaměřena na téma prevence domácího a genderově podmíněného násilí.

Stanovisko Výboru: **Splněno částečně.**

Výbor vítá osvětové aktivity MŠMT.

Výbor doporučuje MŠMT realizovat konferenci v roce 2019 a informovat o ní Výbor.

Úkol č. 41A⁴¹: **V rámci dotační politiky podporovat potírání genderových stereotypů v médiích.**

Indikátor: Stanovení potírání genderových stereotypů jako průřezové priority v rámci dotační politiky MK v tom smyslu, že nebudou podporovány projekty, které by vedly k reprodukci genderových stereotypů.

Gestor: MK

Termín: 31. 12. 2018

Informace o plnění:

Ministerstvo kultury nikdy nepodporovalo jakékoliv projekty, které by vedly k reprodukci genderových stereotypů nebo k diskriminaci jakékoliv skupiny obyvatel. Péče o tradiční lidovou kulturu, která zachovává řadu projevů, jež nemusí být vnímány jako projevy, které jsou genderově korektní a v souladu např. s Istanbulskou úmluvou, reflektuje úkoly stanovené mj. v Koncepci účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v ČR na období 2016 – 2020, kterými je zejména uchovávaní a předávání tradiční lidové kultury dalším generacím, jakož i její prezentace veřejnosti u nás i v zahraničí na základě Úmluvy UNESCO o zachování nemateriálního kulturního dědictví, a ustanovení Úmluvy UNESCO o ochraně a podpoře rozmanitosti kulturních projevů.

V návaznosti na usnesení vlády č. 455 ze dne 27. června 2018 o Programovém prohlášení vlády České republiky byl v Ministerstvu kultury vydán Příkaz ministra, kterým se stanoví úkoly k naplnění Programového prohlášení vlády podle tohoto usnesení. Jedním z úkolů je revize dotačních programů. Termín pro realizaci tohoto úkolu je rok 2019.

Stanovisko Výboru: **Splněno částečně.**

Výbor doporučuje MK informovat Výbor o způsobu zařazení priority v rámci dotační politiky MK.

Výbor nepovažuje péči o tradiční lidovou kulturu v rozporu s tímto úkolem ani s Úmluvou Rady Evropy o prevenci a potírání násilí na ženách a domácího násilí, jejímž cílem je odstranění domácího násilí a násilí na ženách. Pokud MK podporuje zachovávaní tradičních lidových projevů, které vedou k domácímu násilí či násilí na ženách, vyjadřuje nad tím Výbor lítost a doporučuje MK podporovat jen takové projevy tradiční lidové kultury, které k násilnému chování nevedou.

Úkol č. 42: **V dotační politice v oblasti kultury zohledňovat hledisko rovnosti žen a mužů a potírání genderových stereotypů jako horizontální princip.**

Indikátor: Popis způsobu uplatňování hlediska rovnosti žen a mužů a potírání genderových stereotypů jako horizontálního principu v rámci jednotlivých dotačních programů MK.

Gestor: MK

Termín: 31. 12. 2017 a průběžně v následujících letech

Informace o plnění:

Žádný projekt podporovaný z Evropských strukturálních a investičních fondů či Fondů EHP a Norska není možné ani podat, aniž by otázka rovnosti žen a mužů či potírání genderových stereotypů nebyla explicitně zmíněna, a to tak, že podávaný projekt ji přinejmenším nenarušuje. Je to povinná položka při podání každé žádosti v tzv. studii proveditelnosti. Ministerstvo kultury poskytuje dotace na projekty v oblasti profesionálního i neprofesionálního umění výtvarného, hudebního, divadelního a tanečního, dále na projekty v oblasti podpory knihoven a také v oblasti podpory vydávání periodického tisku a neperiodických publikací (zákon č. 46/2000 Sb., zákon č. 37/1995 Sb.). Rozhodující pro poskytnutí dotace na podporu určitého projektu je odborná, resp. umělecká kvalita projektu a jeho přínos jednak pro veřejnost, jednak pro další rozvoj konkrétního oboru; v případě

⁴¹ Reformulovaný úkol na základě Aktualizace Akčního plánu.

dotací poskytovaných na podporu knihoven je pak kladen důraz na dostupnost veřejných knihovnických a informačních služeb způsobem zaručujícím rovný přístup všem osobám bez rozdílu, jak to předpokládá knihovní zákon (zákon č. 257/2001 Sb.).

Také pro tento úkol platí výše uvedené, že v návaznosti na usnesení vlády č. 455 ze dne 27. června 2018 o Programovém prohlášení vlády České republiky byl v Ministerstvu kultury vydán Příkaz ministra, kterým se stanoví úkoly k naplnění Programového prohlášení vlády podle tohoto usnesení. Jedním z úkolů je revize dotačních programů. Termín pro realizaci tohoto úkolu je rok 2019.

Stanovisko Výboru: **Plněno.**

Výbor doporučuje MK v rámci revize dotačních programů zařadit hledisko rovnosti žen a mužů a potírání genderových stereotypů jako horizontální princip.

Úkol č. 45: **Formou konferencí, seminářů a školení průběžně podporovat další vzdělávání výchovných poradců a školních metodiků prevence v oblasti prevence domácího a partnerského násilí.**

Indikátor: Počet konferencí, seminářů a školení v oblasti prevence domácího a partnerského násilí v jednotlivých letech.

Gestor: MŠMT

Termín: 2015 a průběžně v následujících letech

Informace o plnění:

Viz plnění úkolů 25 a 40.

Stanovisko Výboru: **Plněno částečně.**

Výbor doporučuje v roce 2019 realizovat konference semináře a školení zejm. pro výchovné poradce, školní metodiky a psychology zaměřené na prevenci domácího a genderově podmíněného násilí.

Úkol č. 46A⁴²: **Při pravidelné revizi Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání v rámci vzdělávacího oboru „Výchova k občanství“ v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání zařadit téma domácího a genderově podmíněného násilí.**

Indikátor: Upravený rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání.

Gestor: MŠMT

Termín: 31. 12. 2018

Informace o plnění:

Revize RVP ZV probíhá podle harmonogramu a rozpočtu stanoveného rozhodnutím MŠMT. Daný úkol je tedy plněn podle interních pravidel MŠMT a to průběžně. V rámci aktuálně probíhajících revizí RVP proběhne současně i revize RVP z hlediska genderové rovnosti. V rámci revize jsou vytvořeny podkladové analytické studie (některé jsou již zveřejněny na webových stránkách NÚV). Podkladové studie tvoří externí odborné skupiny, které koordinuje oborový didaktik NÚV. Jejich připomínkování z hlediska genderové rovnosti bylo domluveno na jednání zástupců a zástupkyň MŠMT s oborovými didaktiky NÚV, které se uskutečnilo na NÚV dne 4. září 2018. V rámci revizí bude do příslušné oblasti začleněno téma domácího a genderově podmíněného násilí.

Nová struktura národního kurikulárního dokumentu (RVP ZV) bude obsahovat výsledky učení určené pro všechny školy jako závazné vymezení vzdělávacího obsahu. K těmto očekávaným výsledkům učení budou vytvářeny v následujících letech komplexní metodické dokumenty obsahující návrhy na učební činnosti, doporučení k jejich hodnocení a ukázky

⁴²

Reformulovaný úkol na základě Aktualizace Akčního plánu.

žakovských prací. Takto komplexní metodická podpora dosud není dostupná a umožní témata rovnosti žen a mužů představit učitelům v úplnosti a dostatečně šíři a hloubce. Nad rámec revizí RVP spolupracuje NÚV (v rámci koordinovaného postupu při tvorbě metodické podpory, která je konzultována s odbornicemi na genderová témata v pracovní skupině MŠMT) s několika nevládními organizacemi při zajišťování aktualizované a užitečné metodické podpory genderových témat. V roce 2017 byly vytvořeny webové stránky (na Metodickém portálu MŠMT RVP.CZ) genderveskole.cz. Na nich nyní naleznou učitelé metodickou podporu genderově citlivého vedení výuky a genderově spravedlivé volby povolání. V roce 2018 bude učitelům nabídnuta také multimodální metodická podpora témat genderově podmíněného násilí (zajistí odbornice z NESEHNUTÍ) a vyrovnaného zastoupení žen a mužů v rozhodovacích pozicích (zajistí odbornice Fóra 50 %).

Stanovisko Výboru: Splněno částečně.

Výbor vítá přípravu revize a zpracování metodické podpory.

Výbor doporučuje provést revizi bez větších odkladů a seznámit s jejím obsahem Výbor na jednom z příštích jednání.

Úkol č. 47A⁴³: **Při pravidelné revizi Rámcových vzdělávacích programů pro střední odborné školy a gymnázia zařadit jako samostatné téma prevenci domácího a genderově podmíněného násilí.**

Indikátor: Upravené rámcové vzdělávací programy pro střední odborné vzdělávání a gymnázia.

Gestor: MŠMT

Termín: 31. 12. 2018

Informace o plnění:

Problematikou genderové rovnosti se zabývá v rámcových vzdělávacích programech středního vzdělávání vzdělávací okruh Společenskovední vzdělávání. Jeho cílem je připravit žáky na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti. Společenskovední vzdělávání směřuje k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků, aby byli slušnými lidmi a odpovědnými občany svého demokratického státu, aby jednali uvážlivě nejen pro vlastní prospěch, ale též pro veřejný zájem. Kultivuje jejich historické vědomí, a tím je učí hlouběji rozumět jejich současnosti, učí je uvědomovat si vlastní identitu, kriticky myslet, nenechat se manipulovat a co nejvíce porozumět světu, v němž žijí.

Tento vzdělávací okruh v rámci tematického celku Člověk v lidském společenství obsahují samostatné téma „Postavení mužů a žen, genderové problémy“. Zaměření výuky tohoto tématu je směřováno na to, aby žáci posoudili, kdy je v praktickém životě rovnost pohlaví porušována.

V současnosti probíhají revize rámcových vzdělávacích programů. Výše uvedená kapitola projde úpravou, která bude korespondovat s požadavky stanovenými na vzdělávání žáků středních škol. Revize probíhají podle harmonogramu a rozpočtu stanoveného rozhodnutím MŠMT. Daný úkol je tedy plněn podle interních pravidel MŠMT a je plněn průběžně. V rámci revize jsou vytvořeny podkladové analytické studie (dostupné na webu NÚV). Na podkladových studiích pracují externí (oborové) skupiny, které koordinuje garant pro skupiny oborů vzdělání NÚV. Jejich připomínkování z hlediska genderové rovnosti bylo domluveno na jednání zástupců a zástupkyň MŠMT s guaranty oborů vzdělání, které se uskutečnilo na NÚV dne 4. září 2018. Do příslušné oblasti bude začleněno téma domácího a genderově podmíněného násilí.

V roce 2017 byly vytvořeny webové stránky (v rámci portálu MŠMT RVP.CZ) genderveskole.cz. Na nich nyní naleznou učitelé středních škol metodickou podporu genderově citlivého vedení výuky a genderově spravedlivé volby povolání. V roce 2018 bude učitelům nabídnuta také multimodální metodická podpora témat domácího a genderově

⁴³

Reformulovaný úkol na základě Aktualizace Akčního plánu.

podmíněného násilí (zajistí odbornice z NeSeHnutí) a vyrovnaného zastoupení žen a mužů v rozhodovacích pozicích (zajistí Fórum 50 %) v základním i středním vzdělávání.

Stanovisko Výboru: Splněno částečně.

Výbor vítá přípravu revize a zpracování metodické podpory.

Výbor doporučuje provést revizi bez větších odkladů a seznámit s jejím obsahem Výbor na jednom z příštích jednání.

Úkol č. 49: **Zpracování, výtisk a distribuce informačních letáků pro veřejnost o domácím a genderově podmíněném násilí v lékařských praxích. Zpracování, výtisk a distribuce informačních letáků pro veřejnost o domácím a genderově podmíněném násilí v institucích poskytovatelů sociálních služeb dle doporučení Výboru.**

Indikátor: Počet distribuovaných letáků v lékařských praxích a v institucích poskytovatelů sociálních.

Gestor: MZd, MPSV ve spolupráci s MSp

Termín: 31. 12. 2017

Informace o plnění MZd:

Vzhledem ke skutečnosti, že lékařské praxe jsou přeplněny množstvím různých letáků a jejich výtěžnost je těžko odhadnutelná, nebudou informační letáky zpracovány. Jednalo by se o neefektivní využití finančních prostředků. Ministerstvu zdravotnictví se nejeví účelné letáky tvořit a distribuovat.

Informace o plnění MPSV:

Co se týče agendy SPO, i zde mají OSPOD povinnost šířit směrem k cílové skupině informace o rozsahu a podmínkách SPO, a to v návaznosti na standard č. 3 Informovanost o výkonu SPO. V rámci naplnění tohoto standardu vytvářejí informační materiály pro cílovou skupinu OSPOD, do níž spadají i děti ohrožené násilím mezi rodiči či osobami odpovědnými za jejich výchovu a jejich rodiče. Informace by měly být šířeny formou srozumitelnou cílové skupině, tj. i cílové skupině dětí. Každé pracoviště OSPOD k naplnění kritéria 3b) přistupuje individuálně. Zpravidla vytváří řadu letáků a informačních materiálů, brožurek, které následně šíří ve své spádové oblasti.

MPSV k šíření informací využívá internetový portál www.pravonadetstvi.cz, jehož součástí je Interaktivní katalog služeb a jevů, který umožňuje sociálním pracovníkům, neziskovým organizacím, psychologům a dalším odborníkům z oblasti péče o ohrožené rodiny a děti zorientovat se v situacích, které ohrožují funkce rodiny a další zdravý a řádný vývoj dítěte. Interaktivní katalog obsahuje definice nejčastějších situací, síť pomoci, úlohu aktérů a jejich vzájemné vazby, postupy řešení z pohledu pracovníků OSPOD, možné zdroje pomoci dle principu multidisciplinární spolupráce, odkazy na sociální, zdravotní, školské a jiné odborné služby a nechybí ani příklady z praxe. Jedním z jevů, který je zde představen, je i násilí v rodině (viz odkaz <http://katalog.pravonadetstvi.cz/problem/nasili-v-rodine/>). V rámci IP MPSV, který MPSV v současnosti realizuje, bude tento katalog aktualizován a dále rozpracován.

Stanovisko Výboru: Nesplněno.

Výbor doporučuje MPSV a MZd zpracovat, vytisknout a distribuovat informační letáky pro veřejnost o domácím a genderově podmíněném násilí v lékařských praxích a v institucích poskytovatelů sociálních služeb dle doporučení Výboru, případně navrhnout jinou vhodnou formu šíření osvěty s cílem zlepšit prevenci domácího násilí.

Oblast č. 6: Analýzy, studie a sběr dat

Úkol č. 9B⁴⁴: **Realizovat analýzu dostupnosti odborné pomoci podle zákona o obětech trestných činů pro migrující osoby, které se staly obětí domácího nebo genderově podmíněného násilí.**

Indikátor: Realizovaná analýza.
Gestor: MSp ve spolupráci s MV a ÚV ČR
Termín: 31. 12. 2018

MSp žádá o revizi gesce k úkolu.

MSp nedisponuje komplexními relevantními informacemi kromě těch, které lze získat z Registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů. Jedná-li se obecně o migranty přicházející na území ČR, tedy i legální (pracovní migrace, azylanti apod.), spadají tyto skupiny do gesce MV (Správa uprchlických zařízení, odbor azylové a migrační politiky MV). Jestliže jsou míněni i nelegální migranti, pak je přístup k potenciálním obětem z této skupiny nesnadný až téměř nemožný zejména z důvodu, že tyto osoby nemají zájem na sebe upozorňovat kontaktem s místními úřady či organizacemi.

V rámci výzkumu migrace, který byl prováděn z hlediska možného zapojení organizovaného zločinu, MSp získalo informaci od nevládních organizací, že k sexuálnímu násilí, případně nucené prostituci může docházet v uprchlických táborech, nicméně tyto tábory se nenachází na území ČR.

Informace o plnění MV:

V letošním roce nebylo Ministerstvo vnitra vyzváno, aby přispělo do požadované analýzy.

Stanovisko Výboru: Nesplněno.

Výbor doporučuje MSp zpracovat analýzu na základě dostupných dat, za využití kvalitativních metod a na analýze úzce spolupracovat s MV a případně i relevantními neziskovými organizacemi.

Výbor provede revizi úkolu a zohlední ji v navazujícím Akčním plánu prevence domácího a genderově podmíněného násilí.

Úkol č. 10B⁴⁵: **Realizovat analýzu dostupnosti specializovaných služeb dle zákona o sociálních službách včetně azylového bydlení pro migrující osoby, které se staly obětí domácího nebo genderově podmíněného násilí.**

Indikátor: Realizovaná analýza.
Gestor: MPSV ve spolupráci s MV a ÚV ČR
Termín: 31. 12. 2018

Informace o plnění MPSV:

Cílová skupina migrujících osob, které jsou obětí domácího násilí, je v ČR zastoupena opravdu velmi marginálně. Služby sociální prevence, včetně azylových domů jsou schopny a ochotny poskytnout jí podporu a pomoc, je-li to potřeba. Realizovat takovou analýzu by bylo zcela jistě velmi zajímavé, nicméně ne z prostředků MPSV, ale za prostředky tvůrce Akčního plánu.

MPSV připravuje zpracování analýzy násilného jednání na ženách a mužích se zdravotním postižením v rámci pobytových sociálních služeb, včetně způsobů jeho prevence a řešení. Nyní je analýza ve stavu před vyhlášením. Realizovat by se měla na přelomu 2018/2019 a hotova by měla být do 2/2019.

⁴⁴ Nově zařazený úkol na základě Aktualizace Akčního plánu.

⁴⁵ Nově zařazený úkol na základě Aktualizace Akčního plánu.

Informace o plnění MV:

V letošním roce nebylo Ministerstvo vnitra vyzváno, aby přispělo do požadované analýzy.

Stanovisko Výboru: Nesplněno.

Výbor konstatuje, že předmětná analýza má být zaměřena na dostupnost specializovaných služeb pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí vč. azylového bydlení pro migrující osoby, které se staly obětí tohoto násilí. Zajištění dostupnosti těchto služeb spadá do gesce MPSV a nikoliv ÚV ČR.

Výbor konstatuje, že MPSV v rámci vyhodnocení plnění Akčního plánu v roce 2017 informovalo o zahájení realizace studie dostupnosti specializovaných sociálních služeb pro oběti domácího a dalších forem genderově podmíněného násilí s ohledem na doporučení Rady Evropy o minimální dostupnosti těchto služeb s předpokládaným termínem dokončení v srpnu 2018. I přes doporučení Výboru MPSV neinformovalo o postupu této analýzy, ani nediskutovalo její realizaci s Výborem.

Výbor doporučuje MPSV zpracovat analýzu bez větších odkladů v úzké spolupráci s MV a ÚV ČR.

Výbor doporučuje MPSV do této analýzy zahrnout i azylové bydlení pro migrující osoby, které se staly obětí domácího a genderově podmíněného násilí.

Úkol č. 11B⁴⁶: Provedení reprezentativního výzkumu prevalence sexuálního obtěžování a násilí včetně jeho vnímání pachatelů a obětmi na základních, středních a vysokých školách.

Indikátor: Realizovaný reprezentativní výzkum a jeho prezentace.

Gestor: MŠMT

Termín: 31. 12. 2018

Informace o plnění:

V roce 2018 byl realizován výzkum výskytu sexuálního obtěžování na vysokých školách docentkou Irenou Smetáčkovou a jejími kolegy a kolegyněmi. MŠMT samostatně šetření na středních a základních školách prozatím nerealizovalo s ohledem na závažnost sledovaného jevu a nutnou účast dalších subjektů (Policie ČR či odborníci v oblasti psychologie).

Stanovisko Výboru: Splněno částečně.

Výbor vítá provedení výzkumu výskytu sexuálního obtěžování na vysokých školách a žádá MŠMT o seznámení s výsledky výzkumu.

Výbor doporučuje MŠMT realizovat výzkum na středních školách a na jeho přípravě spolupracovat s Výborem.

Úkol č. 12B⁴⁷: Realizovat analýzu potřebnosti novelizace zákona č. 141/1961Sb., trestní řád tak, aby byla zrušena možnost stíhat trestné činy nebezpečné pronásledování, sexuální nátlak a znásilnění proti tomu, kdo je ve vztahu k poškozenému osobou, vůči níž by měl poškozený jako svědek právo odepřít výpověď (§ 100 odst. 2 trestního řádu), pouze se souhlasem poškozeného.

Indikátor: Realizovaná analýza.

Gestor: MSp

Termín: 31. 12. 2018

Informace o plnění:

Analýza byla realizována a dne 1.10.2018 zaslána kontaktní osobě Úřadu vlády.

⁴⁶ Nově zařazený úkol na základě Aktualizace Akčního plánu.

⁴⁷ Nově zařazený úkol na základě Aktualizace Akčního plánu.

Stanovisko Výboru: **Splněno.**

Výbor vítá zpracování analýzy a doporučuje MSp představit analýzu na jednom z příštích jednání Výboru.

Úkol č. 54: **Zpracovat studii dostupnosti specializovaných sociálních služeb pro oběti domácího násilí a dalších forem genderově podmíněného násilí s ohledem na doporučení Rady Evropy o minimální dostupnosti těchto služeb.**

Indikátor: Zpracovaná studie.

Gestor: MPSV

Termín: 31. 12. 2015

Informace o plnění:

Odbor ochrany práv dětí MPSV zpracoval a předložil v roce 2018 ke schválení výzkumný záměr s názvem „Děti a domácí násilí – analýza potřebnosti služeb specializovaných na pomoc dětem ohroženým domácím násilím a návrh minimálních parametrů těchto služeb“, který byl zpracován v rámci výzvy k předložení výzkumných a nevýzkumných potřeb řešených rezortními výzkumnými organizacemi VÚPSV a VÚBP pro rok 2019. Nyní čeká záměr na schválení. Pokud bude záměr schválen, bude jedním z podkladů analýzy doporučení Rady Evropy o minimální dostupnosti těchto služeb.

Stanovisko Výboru: **Nesplněno.**

Výbor vítá předložení výzkumného záměru analýzy potřebnosti specializovaných služeb pro děti ohrožené domácím násilím.

Výbor doporučuje MPSV realizovat studii zaměřenou na dostupnost specializovaných služeb pro všechny (tedy i dospělé) oběti domácího a genderově podmíněného násilí.

Úkol č. 55A⁴⁸: **Zahájit přípravu realizace pilotního výběrového šetření zaměřeného na výskyt a zdravotní dopady domácího a genderově podmíněného násilí.**

Indikátor: Zpracovaná specifikace výzkumu, včetně harmonogramu realizace pilotního výběrového šetření.

Gestor: MZd

Termín: 31. 12. 2018

Informace o plnění:

Ve spolupráci s organizací proFem byly zahájeny práce na projektu Pilotní sběr dat v souvislosti s domácím násilím a genderově podmíněným násilím ve zdravotnictví, který má zajistit realizaci pilotního výběrového šetření zaměřeného na sběr dat domácího a genderově podmíněného násilí. Cílem je návrh systému monitoringu sběru dat o DN a GPN a jeho pilotování v rozsahu, který umožní získat poznatky podstatné pro jeho další nastavení ve smyslu průchodnosti, případné bariéry (systémové, odborné, laické), jejich intenzitu a definovat očekávané přínosy. V rámci této aktivity se v letošním roce uskutečnil expertní kulatý stůl. Projekt je financován v rámci dotačního programu MZd Prevence kriminality.

Stanovisko Výboru: **Splněno.**

Výbor vítá aktivity MZd a doporučuje nadále pracovat s výstupy projektu.

⁴⁸

Reformulovaný úkol na základě Aktualizace Akčního plánu.

Úkol č. 57: **Zpracovat sociologickou analýzu zkušenosti migrantů a migrantek v České republice s genderově podmíněným násilím (včetně ženské obřízky) páchaným na území České republiky i v zemích původu.**

Indikátor: Zpracovaná analýza, formulace doporučujících opatření.

Gestor: ÚV ČR ve spolupráci s MV

Termín: 31. 12. 2016

Informace o plnění:

Analýza zkušenosti migrantů a migrantek v České republice s genderově podmíněným násilím byla zpracovávána v průběhu roku 2016 v rámci projektu CZ13 a byla dokončena a zveřejněna v dubnu 2017. V současnosti probíhá její aktualizace. O zveřejnění aktualizované verze analýzy budeme Výbor informovat.

Stanovisko Výboru: **Splněno.**

Výbor doporučuje ÚV ČR o zveřejnění aktualizované analýzy informovat Výbor.

Úkol č. 58: **Provést výzkum soudních rozhodnutí o úpravě výchovy a výživy, v nichž se oba rodiče domáhají svěřeni dítěte do péče.**

Indikátor: Provedení výzkumu. Způsob jeho zveřejnění.

Gestor: ÚV ČR

Termín: 31. 12. 2016

Informace o plnění:

Po domluvě s Výborem bylo navrženo přeformulování tohoto úkolu a jeho zařazení do navazujícího Akčního plánu prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2019 – 2022.

Stanovisko Výboru: **Nesplněno.**

Výbor doporučuje reformulaci úkolu a jeho zařazení do navazujícího Akčního plánu.

Oblast č. 7: Legislativa

Úkol č. 13B⁴⁹: **Navrhnout novelu zákona 326/1999 Sb. o pobytu cizinců, v rámci které bude zaveden nezávislý pobytový titul pro oběti domácího násilí, které jsou pobytově závislé na pachateli násilí či které neplní či nemohou plnit účel pobytu jako přímý důsledek domácího násilí. V rámci novelizace příslušného zákona dále explicitně zakotvit nemožnost zrušení pobytu za účelem sloučení rodiny či víza za účelem sloučení rodiny v případě domácího násilí a nemožnost odnětí azylu a doplňkové ochrany v případě zániku manželství či partnerství z důvodu domácího násilí.**

Indikátor: Předložení novely zákona.

Gestor: MV

Termín: 31. 12. 2018

Informace o plnění (stručně popište v rozsahu max. 900 znaků):

Vzhledem k tomu, že tento úkol vznikl loňskou aktualizací akčního plánu, a k délce legislativního procesu nebylo v silách Ministerstva vnitra splnit zadaný úkol. Navrhujeme tento formulovaný úkol zahrnout mezi úkoly nového akčního plánu na další období.

Stanovisko Výboru: **Nesplněno.**

⁴⁹ Nově zařazený úkol na základě Aktualizace Akčního plánu.

Výbor zohlední informaci o plnění tohoto úkolu v navazujícím Akčním plánu.

Úkol č. 14B⁵⁰: **Legislativně upravit ochranu osobních údajů, soukromí a procesního postavení zranitelných obětí v přestupkovém řízení.**

Indikátor: Předložení novely zákona č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

Gestor: MV

Termín: 31. 12. 2018

Informace o plnění:

Vzhledem k tomu, že tento úkol vznikl loňskou aktualizací akčního plánu, a k délce legislativního procesu nebylo v silách Ministerstva vnitra splnit zadaný úkol. Navrhujeme tento formulovaný úkol zahrnout mezi úkoly nového akčního plánu na další období.

Stanovisko Výboru: **Nesplněno**

Výbor zohlední informaci o plnění tohoto úkolu v navazujícím Akčním plánu.

Úkol č. 15B⁵¹: **Legislativně upravit postavení dítěte jako svědka v přestupkovém, příp. obecně správním, řízení tak, aby byly účinně chráněny jeho zájmy, zejména při projednávání násilí v rodině.**

Indikátor: Předložení novely zákona č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

Gestor: MV

Termín: 31. 12. 2018

Informace o plnění (stručně popište v rozsahu max. 900 znaků):

Vzhledem k tomu, že tento úkol vznikl loňskou aktualizací akčního plánu, a k délce legislativního procesu nebylo v silách Ministerstva vnitra splnit zadaný úkol. Navrhujeme tento formulovaný úkol zahrnout mezi úkoly nového akčního plánu na další období.

Stanovisko Výboru: **Nesplněno.**

Výbor zohlední informaci o plnění tohoto úkolu v navazujícím Akčním plánu.

Úkol č. 62: **Zakotvit poskytování dávek mimořádné okamžité pomoci osobám ohroženým domácím a genderově podmíněným násilím s ohledem na jejich tíživou ekonomickou a sociální situaci, a to např. novelizací zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi tak, aby osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím byly považovány za osobu v hmotné nouzi.**

Indikátor: Předložení návrhu zákona vládě ČR, případně publikace příslušných metodických pokynů MPSV.

Gestor: MPSV

Termín: 31. 12. 2017

Informace o plnění:

Obecně lze konstatovat, že každá osoba, která žádá o dávky pomoci v hmotné nouzi, musí splnit podmínky nároku na výplatu těchto dávek. Toto je nepodkročitelný požadavek vyplývající ze zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi. Tento zákon už otevírá možnost vyplatit osobě ohrožené násilím jiné osoby dávku mimořádné okamžité pomoci, a to

⁵⁰ Nově zařazený úkol na základě Aktualizace Akčního plánu.

⁵¹ Nově zařazený úkol na základě Aktualizace Akčního plánu.

v ustanovení § 2 odst. 6 písm. e), na základě něhož lze vyplatit dávku mimořádné okamžité pomoci osobě, která v daném čase, s ohledem na neuspokojivé sociální zázemí a nedostatek finančních prostředků nemůže úspěšně řešit svoji situaci a je ohrožena sociálním vyloučením, jestliže zejména je osobou, jejíž práva a zájmy jsou ohroženy trestnou činností jiné osoby.

Stanovisko Výboru: **Nesplněno.**

Výbor doporučuje zakotvit poskytování dávek mimořádné okamžité pomoci osobám ohroženým domácím a genderově podmíněným násilím s ohledem na jejich tíživou ekonomickou a sociální situaci tak, aby osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím byly považovány za osobu v hmotné nouzi.

Úkol č. 64: **V rámci zákona upravujícího činnost OSPOD zakotvit jejich povinnost zajistit prostřednictvím odborných pracovišť asistovaný styk⁵² násilného rodiče s dětmi v případech domácího a genderově podmíněného násilí (za předpokladu, že existuje tato potřeba na straně dítěte).**

Indikátor: Rozšíření této povinnosti v zákoně č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí (resp. v pozdějším příslušném zákoně).

Gestor: MPSV

Termín: 31. 12. 2015

Informace o plnění:

V roce 2018 nebyla provedena novelizace zákona o SPOD ve smyslu zakotvení povinnosti OSPOD zajistit prostřednictvím odborných pracovišť asistovaný styk dítěte s násilným rodičem. Pokud je asistovaný styk nařízený soudně, pak je primárně povinností rodiče zajistit si poskytovatele této formy podpory. OSPOD poskytuje rodiči, který by se na něj obrátil se žádostí o pomoc v této věci, poradenství a přehled kontaktů na poskytovatele asistovaných styků. Výběr konkrétního poskytovatele a uzavření kontraktu s ním je však už záležitostí rodičů, nikoli OSPOD. Tento postup chrání právo rodičů na výběr poskytovatele by měl být také v praxi zachován.

Nelze opomenout, že musí být řešení případu dítěte ohroženého domácím násilím vždy individuální s ohledem na vyhodnocení jeho situace, neboť v praxi jsou situace, kdy není asistovaný styk mezi dítětem a násilným rodičem vhodný, protože je jejich vztah vážně narušen. Udržování kontaktu s rodičem je primárně právem a nikoliv povinností dítěte, jak vyplývá z čl. 9 odst. 3 Úmluvy o právech dítěte. Právo dítěte na kontakt s rodičem musí být ze strany OSPOD chráněno v zájmu dítěte.

Stanovisko Výboru: **Nesplněno.**

Výbor tuto informaci o plnění úkolu zohlední při přípravě navazujícího Akčního plánu.

Úkol č. 66: **V rámci novelizace zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách definovat jako cílovou skupinu násilné osoby v případech domácího a genderově podmíněného násilí a jako základní činnost terapeutické intervence**

Indikátor: Definice násilných osob a příslušné základní činnosti v zákoně č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

Gestor: MPSV

Termín: 31. 12. 2016

Informace o plnění:

⁵² Definice asistovaných styků viz kapitola 1.4 Akčního plánu.

Cílová skupina byla upravena v novelizaci zákona o sociálních službách, jedná se o sněmovní tisk č. 1081, vládní verzi zákona schváleného vládou 29. března 2017. Cílová skupina byla rozšířena, ale nikoliv o násilné osoby

Stanovisko Výboru: **Nesplněno.**

Výbor tuto informaci o plnění úkolu zohlední při přípravě navazujícího Akčního plánu.

Úkol č. 68: **Zakotvit povinnost OSPOD nařídít účast na terapeutických intervencích pro násilné osoby s cílem vybavit tyto osoby vhodnými rodičovskými kompetencemi pro vztahy s jejich dětmi.**

Indikátor: Zakotvení této povinnosti v příslušné legislativě či metodických pokynech.

Gestor: MPSV

Termín: 31. 12. 2017

Informace o plnění:

Možnost OSPOD nařídít v rámci správního řízení povinnost rodiči využít odbornou poradenskou pomoc je již ukotvena v ustanovení § 12 odst. 1 písm. b) a c) zákona o SPOD, pokud rodiče:

b) nejsou schopni řešit problémy spojené s výchovou dítěte bez odborné poradenské pomoci, zejména při sporech o úpravě výchovy dítěte nebo úpravě styku s dítětem,

c) nevyužili možnosti odborné poradenské pomoci potřebné k překonání problémů rodiny a k odvrácení umístění dítěte do náhradní péče nebo nedbali na doporučení spolupracovat s pověřenými osobami, poskytovateli odborných poradenských služeb nebo mediátorem.

Případně OSPOD může uložit rodičům či jiným osobám odpovědným za výchovu výchovné opatření podle § 13 odst. 1 písm. d) zákona o SPOD ve formě uložení povinnosti využít odbornou poradenskou pomoc nebo terapii. Vzhledem k tomu, že je možnost uložení povinnosti rodiči povinnost účastnit se odborné pomoci v zákoně o SPOD již ukotvena, není účelné v zákoně upravovat takto úzce vymezenou povinnost OSPOD. Od 1. 6. 2017 naplňuje svým jednáním rodič, který by nedodržel povinnost využít odbornou poradenskou pomoc podle § 12 a § 13 zákona o SPOD, skutkovou podstatu přestupku na úseku SPO podle § 59d odst. 1 písm. a) zákona o SPOD, za který lze uložit pokutu do 20 000 Kč.

Stanovisko Výboru: **Nesplněno.**

Výbor tuto informaci o plnění úkolu zohlední při přípravě navazujícího Akčního plánu.

Úkol č. 70: **Po zpracování přehledu vybraných judikátů vhodné rozhodovací praxe soudů u trestného činu znásilnění Úřadem vlády ČR (včetně případných doporučení Výboru) zařadit tento materiál na program porady ministryně spravedlnosti s předsedy krajských a vyšších soudů.**

Indikátor: 30.6.2016 (za předpokladu poskytnutí analýzy ze strany ÚV do 31.12.2015)

Gestor: MSp

Termín: 31. 12. 2016

Informace o plnění ÚV ČR:

Přehled vhodné rozhodovací praxe v případech znásilnění byl zpracován ÚV ČR v dubnu 2018. Představení přehledu proběhlo na jednání Výboru pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách dne 6. září 2018 za účasti zástupce MSp. Přehled byl také zaslán kontaktní osobě ve Výboru za MSp. Vzhledem ke krátké časové lhůtě pro zařazení materiálu na program porady ministra spravedlnosti s předsedy krajských a vyšších soudů navrhuje tento úkol zohlednit v navazujícím Akčním plánu prevence domácího a genderově podmíněného násilí.

Stanovisko Výboru: **Splněno částečně.**

Výbor vítá zpracování přehledu vybraných judikátů vhodné rozhodovací praxe soudů u trestného činu znásilnění.

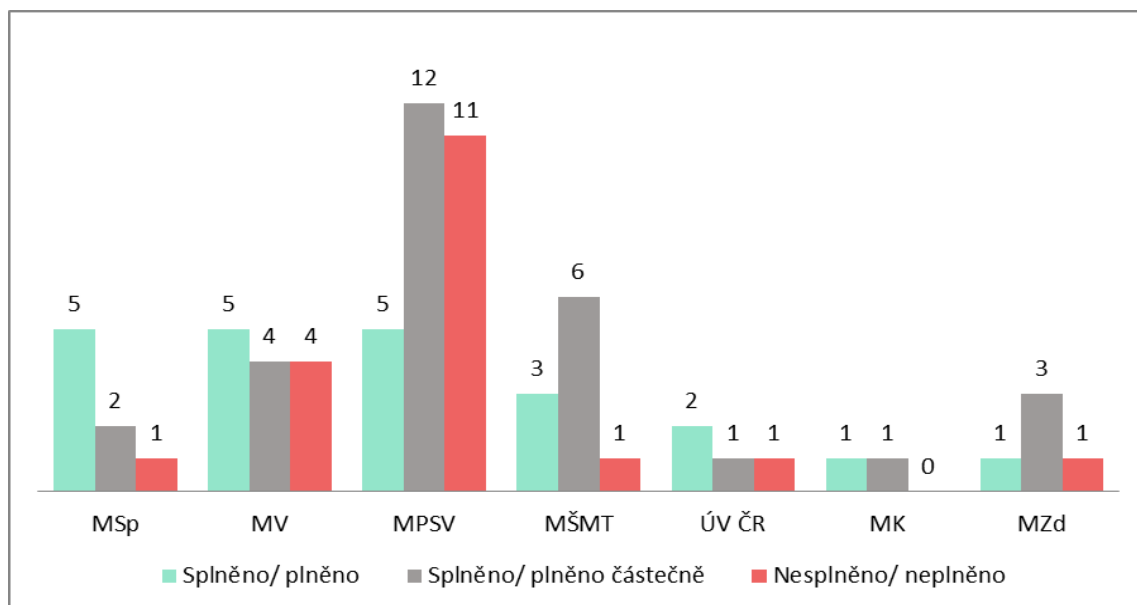
Výbor doporučuje MSp zařadit tento materiál na program porady ministra spravedlnosti s předsedy krajských a vyšších soudů v následujícím roce.

3.2. Shrnutí plnění Akčního plánu v roce 2018

Akční plán obsahuje celkem 59 úkolů s termínem plnění v roce 2018 včetně nesplněných úkolů z let předchozích. Z vyhodnocení plnění Akčního plánu provedeného Výborem vyplývá, že z těchto 59 úkolů bylo splněno/plněno 16 (27,1 %), částečně splněno/plněno 25 (42,4 %) a nesplněno/neplněno 18 (30,5 %). Následující tabulka ukazuje plnění úkolů ze strany jednotlivých rezortů (příčemž některé z úkolů byly uloženy více rezortům).

V roce 2018 Výbor nadále spolupracoval s rezorty za účelem realizace neplněných/nesplněných úkolů z let předešlých a poskytoval rezortům odbornou asistenci pro naplňování úkolů uložených na rok 2018. Výbor výstupy této spolupráce a vyhodnocení plnění úkolů zohlednil při přípravě navazujícího Akčního plánu prevence domácího a genderově podmíněného násilí, které se v roce 2018 intenzivně věnoval prostřednictvím činnosti Pracovní skupiny pro přípravu tohoto strategického dokumentu. Pracovních jednání této pracovní skupiny se účastnily i zástupci a zástupkyně dotčených rezortů.

Graf č. 4: Přehled plnění Akčního plánu ze strany jednotlivých rezortů v roce 2018

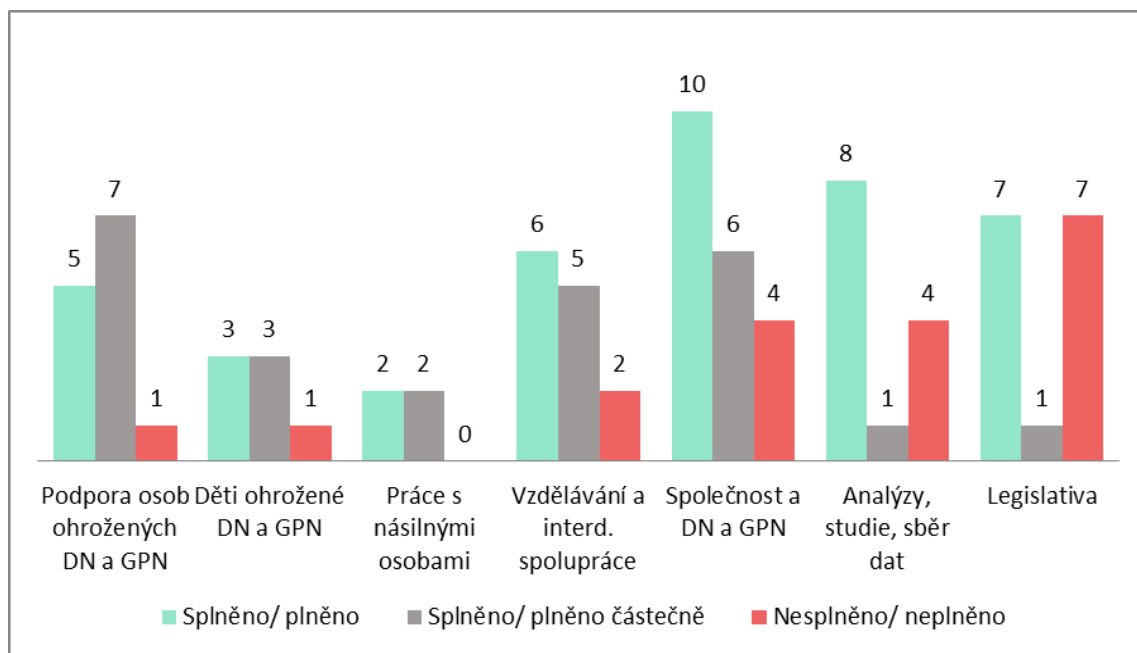

3.3. Celkové shrnutí plnění Akčního plánu v letech 2015 – 2018

Akční plán, včetně jeho, aktualizace obsahoval celkem 85 úkolů s plněním v jednotlivých letech platnosti tohoto strategického dokumentu. Z celkového vyhodnocení provedeného Výborem vyplývá, že z těchto 85 úkolů bylo splněno/plněno 41 (48,2 %), částečně splněno/plněno 25 (29,4 %) a nesplněno/neplněno 19 (22,4 %). Následující tabulka ukazuje plnění úkolů v rámci jednotlivých strategických oblastí Akčního plánu.

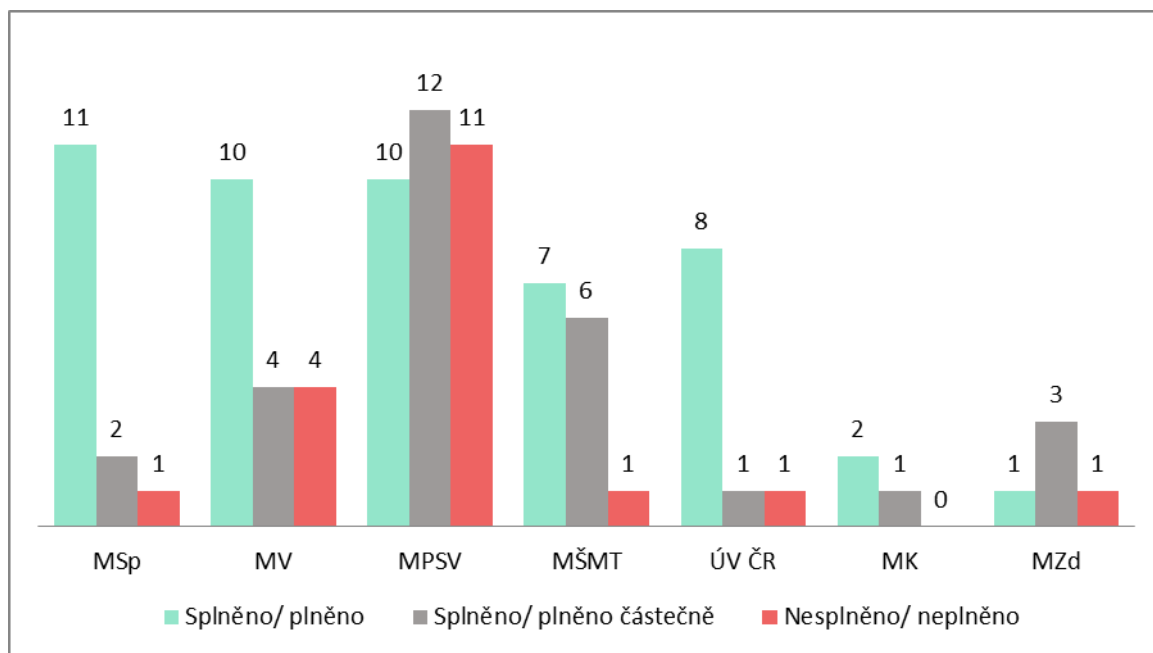

Graf č. 5: Přehled plnění opatření Akčního plánu v rámci jednotlivých strategických oblastí

Z výše uvedeného grafu vyplývá, že nejvíce pozitivních kroků učinily orgány státní správy v oblasti osvěty a vzdělávání. V rámci plnění Akčního plánu byla uspořádána řada odborných konferencí, vzdělávacích seminářů pro odborníky a odbornice i veřejnost a také rozsáhlá osvětová kampaň o této problematice. Plnění Akčního plánu současně přineslo velké množství nových poznatků ohledně výskytu a dopadů domácího a genderově podmíněného násilí v ČR, dostupnosti specializovaných služeb pro oběti tohoto násilí a osoby, které se tohoto násilí dopouštějí, ad. Tyto poznatky jsou zásadní zejména pro formulaci dalších politik v této oblasti. Díky plnění Akčního plánu se podařilo prosadit některé důležité změny v oblasti legislativy. Jedná se například o schválení novely zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony v souvislosti přípravou ratifikace Istanbulské úmluvy, nabytí účinnosti zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, díky kterému lze nyní osobám dopouštějícím se násilí v blízkých vztazích uložit povinnost podrobit se vhodnému programu pro zvládnání agrese nebo násilného chování, či předložení návrhu zákona o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech, jehož součástí je nastavení standardizace úrovně znaleckých posudků a zavedení odpovědnost znalců za nekvalitní znalecké posudky. Výzvou zůstává řada úkolů v oblasti pomoci osobám ohroženým, zejména ve vztahu k zajištění dostupnosti specializovaných sociálních služeb a zajištění dostatečného a předvídatelného financování nestátních neziskových organizací působících v oblasti prevence a potírání domácího a genderově podmíněného násilí. ČR se tak stále potýká s nedostatkem specializovaných služeb pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí a jejich děti. Důležitou změnu v tomto ohledu měla za cíl přinést novela zákona č. 108/2006 Sb, o sociálních službách, která zahrnovala specifickou sociální službu pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí. Tuto novelu se bohužel nepodařilo v období platnosti Akčního plánu schválit.

Graf č. 6: Přehled celkového plnění Akčního plánu ze strany jednotlivých rezortů

Největšího podílu plněných/splněných úkolů vůči částečně plněným/splněným a nesplněným/nesplněným úkolům dosáhlo Ministerstvo spravedlnosti a Úřad vlády ČR. Nejvíce nesplněných úkolů zaznamenalo MPSV, které ovšem mělo v letech 2015 – 2018 úkolů ve své gesci nejvíce (28). V této souvislosti je potřeba uvést, že řada opatření směřujících ke splnění těchto úkolů byla zahrnuta do návrhu novely zákona o sociálních službách, který MPSV předložilo v roce 2017. Návrh této novely se však nepodařilo projednat a schválit. MPSV plánuje novelu s příslušnými opatřeními znovu předložit vládě v roce 2019. Lze tedy předpokládat, že řada úkolů bude v průběhu příštích let po schválení novely postupně splněna.